

1995. évi XCVII. törvény

a légitársaságokról¹

(A végrehajtásáról szóló 141/1995. (XI. 30.) Korm. rendelettel egységes szerkezetben.)

[A vastag **vastag** betűs szedés az 1995. évi XCVII. törvény (**Lt.**), a normál betűs szedés a 141/1995. (XI. 30.) Korm. rendelet (*Vhr.*) szövege.]

A Magyar Köztársaság légterében végzett repülések szabadsága, a légitársaságoknak és az azzal összefüggő egyéb tevékenységeknek, a légitársaságok biztonságának, a nemzetközi szerződésekben foglalt kötelezettségek teljesítésének, valamint a polgári és az állami légitársaságok együttműködésének továbbfejlesztése céljából az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

Lt. 1. § (1) E törvény hatálya a (2) bekezdésben említett kivételekkel

a) a Magyar Köztársaság légterében, illetve területén végzett légitársaságra és az azzal összefüggő tevékenységekre;

b) a magyar légitársasággal (a továbbiakban: légitársaság) az ország határán kívül végzett légitársaságra;

c) a légitársaságokban és az azzal összefüggő tevékenységekben a részt vevő személyekkel, a légitársaságokkal, a repülőterekkel és a légitársasággal kapcsolatos létesítményekkel, berendezésekkel összefüggő jogviszonyokra

terjed ki.

(2) A légitársasággal a Magyar Köztársaság légterén kívül, illetve külföldi légitársasággal a Magyar Köztársaság légterében, illetve területén végzett légitársaságra és a légitársasággal összefüggő tevékenységekre e törvény hatálya nem terjed ki abban az esetben, ha nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik.

(3) Nem terjed ki a törvény hatálya a Magyar Honvédség légvédelmi célú készütségi repüléseire.

Légi szabadságjog

Lt. 1/A. §² A légitársaság – nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése vagy eltérő viszonyossági gyakorlat hiányában – jogosult utas, poggyász, áru vagy postai küldemény légi úton történő szállítására.

Az állam feladatai

¹ A törvényt az Országgyűlés az 1995. november 14-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 1995. november 30.

² Az Lt. 1/A. §-át és alcímét a 2001: CIX. törvény 14. §-a iktatta a szövegbe.

Lt. 2. § (1) Az állam feladatai:

- a) a légiközlekedés fejlesztésére vonatkozó — az épített és a természetes környezet védelmével, valamint a gazdasági fejlődés igényeivel összehangolt — koncepciók jóváhagyása;**
- b) az a) pontban említett koncepciók végrehajtásának szervezése, a légiközlekedést érintő állami feladatok végrehajtásának koordinálása;**
- c) a légiközlekedés hatósági feladatainak ellátása;**
- d) a nemzetközi kapcsolatokban a légiközlekedéssel összefüggő érdekek és kötelezettségek érvényesítése;**
- e) a légiközlekedés ágazati irányításához szükséges adatgyűjtés elrendelése;**
- f) a légiközlekedés rendészeti feladatainak ellátása;**
- g) a légiközlekedés védelmével összefüggő biztonsági feladatok meghatározása és a feladatok ellátásának koordinálása;**
- h) a honvédelemmel összefüggő légiközlekedési feladatok ellátása;**
- i) ³országos légiforgalmi irányító, repülőtéri koordinációs, repüléstájékoztató, riasztó, légiforgalmi tájékoztató, léginavigációs és távközlési szolgálat fenntartása ;**
- j) országos repülésmeteorológiai szolgálat fenntartása;**
- k) a bajba jutott légi járművek megsegítésére a nemzetközi követelményeknek megfelelő kutató-, mentőszolgálat fenntartása;**
- l) az állami tulajdonú kereskedelmi repülőterek és a nem állami tulajdonú repülőterek létesítésének engedélyezése és szakmai felügyelete;**
- m) a légiforgalmi irányító és repüléstájékoztató szakszemélyzet képzése, képzésének koordinálása;**
- n) a légiközlekedéssel összefüggő tudományos kutatások koordinálása.**

(2) Az (1) bekezdésnek

- a) az a) , a b) , az e) és a g) pontjaiban említett feladatokat a Kormány;**
- b) a d) , az l) és az n) pontjaiban felsorolt feladatokat, továbbá a c) pont szerinti polgári légiközlekedési hatósági feladatokat a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter (a továbbiakban: a miniszter);**
- c) a c) pontja szerinti katonai légügyi hatósági feladatokat a honvédelmi miniszter,**
- d) az f) pontjában említett feladatot a belügyminiszter;**
- e) a h) pontjában említett feladatot a honvédelmi miniszter a miniszterrel együttesen;**
- f) az i) és az m) pontjában említett feladatot a miniszter a honvédelmi miniszterrel együttesen;**
- g) a j) pontjában említett feladatot a miniszter, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter, valamint a honvédelmi miniszter együttesen;**
- h) a k) pontjában említett feladatot a belügyminiszter a honvédelmi miniszter és a népjóléti miniszterrel ⁴együttesen látja el.**

Hatósági jogkör

³ Az Lt. 2. § (1) bekezdésének i) pontja a 2000: CXXVII. törvény 19. §-ával megállapított szöveg.

⁴ Lásd az 1998:XXXVI. tv. 2. §-a (1) bekezdésének b) pontját.

Lt. 3. § (1) A légiközlekedés hatósági feladatait a miniszter irányítása alatt működő államigazgatási szerv (a továbbiakban: légiközlekedési hatóság) látja el.

(2) Az állami célú légiközlekedéssel kapcsolatos hatósági feladatokat a honvédelmi miniszter felügyelete alatt álló katonai légügyi hatóság látja el.

(3) ⁵A légiközlekedési hatóságok eljárásáért jogszabályban meghatározott díjat kell fizetni. A díj fizetésének feltételeit, módját és a díj összegét a miniszter, illetve a honvédelmi miniszter – a pénzügyminiszterrel egyetértésben – rendeletben állapítja meg. ⁶

Lt. 3/A. § ⁷(1) ⁸Az illetékes légiközlekedési hatóság jogosult

a) a légiközlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyével összefüggésben a kérelmező,

b) a légiközlekedési szakszemélyzet vizsgáztatásával összefüggésben a vizsgázó,

c) a szakszemélyzet repülőegészségügyi alkalmasság megállapításával és minősítésével összefüggésben a vizsgált személy,

d) légijármű üzemben tartási, légiközlekedési és légiközlekedéssel összefüggő tevékenység végzésével összefüggésben a tevékenységet végző szervezet szakmai irányítását ellátó személyek és közreműködő szakszemélyzet

személyes és egészségi állapotra, kóros szenvedélyre, büntetett előéletre vonatkozó különleges adatait kezelni, továbbá a vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képesítéseket – ezek hitelességének utólagos igazolása céljából – nyilvántartani.

(2) ⁹Az illetékes légiközlekedési hatóság nyilvántartja az a)–c) pontokhoz kapcsolódó vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képesítéseket, jogosításokat, valamint a d) ponthoz kapcsolódó jogosultságokat.

Lt. 3/B. § ¹⁰(1) A légiközlekedési hatóság jogosult külföldi lajstromba felvett polgári légijárművet (a továbbiakban: külföldi légijármű) és annak személyzetét a Magyar Köztársaság területén ellenőrizni.

(2) Ha a légiközlekedési hatóság az ellenőrzése során észleli, hogy a külföldi légijármű vagy annak személyzete nem felel meg a nemzetközi szerződésekben foglalt feltételeknek, arról a lajstromozó államot értesíti.

(3) Az ellenőrzés eredményéről a légiközlekedési hatóság tájékoztathatja más állam légiközlekedési hatóságát, továbbá az érintett nemzetközi szervezeteket.

(4) Abban az esetben, ha a légiközlekedési hatóság – (2) bekezdésben meghatározottakon túl – a külföldi légijármű olyan sérüléséről vagy meghibásodásáról szerez tudomást, amely a repülés biztonságát veszélyezteti, a légijármű további repülését megtiltja, a sérülés vagy a meghibásodás kijavításáig.

Vhr. 1. § ¹¹(1) A polgári légiközlekedés első fokú hatósági feladatait a Polgári Légiközlekedési Hatóság (a továbbiakban: PLH) látja el.

⁵ Az Lt.3.§-a (3) bekezdésének második mondata a 2000: CXXVII. törvény 20.§-ával megállapított szöveg.

⁶ Lásd a 3/2002. (VI. 20.) GKM rendeletet.

⁷ Az Lt. 3/A. §-át a 2001: CIX. törvény 15. §-a iktatta a szövegbe.

⁸ Az Lt. 3/A. §-ának (1) bekezdése a 2002: LXVIII. törvény 27. §-a szerint módosított szöveg.

⁹ Az Lt. 3/A. §-ának (2) bekezdése a 2002: LXVIII. törvény 27. §-a szerint módosított szöveg.

¹⁰ Az Lt. 3/B. §-át a 2002: LXVIII. törvény 9. §-a iktatta be.

¹¹ A Vhr. 1. §-a 261/2001. (XII. 19.) Korm. rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.

(2) A PLH központi költségvetési szerv, alapítója a közlekedési és vízügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter). A miniszter jóváhagyja a PLH szervezeti és működési szabályzatát és kinevezi vezetőjét.

(3) A PLH illetékessége kiterjed a Magyar Köztársaság területén

a) a polgári légitársasági és légitársasággal kapcsolatos tevékenységre;

b) a polgári légitársaságokra;

c) az állami repülések célját szolgáló repülőterek kivételével minden repülőterre és leszállóhelyre;

d) a légitársaság földi létesítményeire és – a kizárólag katonai repülések céljára szolgálók kivételével – a légitársasági földi berendezésekre.

(4) A PLH hatósági feladatai a következők:

1. a lajstromozásra kötelezett légitársaságok állami lajstromozása, a Magyar Köztársaság Állami Légitársaság Lajstromjának (a továbbiakban: lajstrom) vezetése;

2. az engedélyhez kötött légitársasági és légitársasággal összefüggő tevékenység ellátásához szükséges szakmai feltételek meglétének, továbbá a tevékenységet folytatóknak az adott tevékenység folytatására való alkalmassága vizsgálata, továbbá az engedély kiadása, érvényességének meghosszabbítása;

3. a légitársaságok típus-alkalmassági vizsgálata és bizonyítványainak kiadása;

4. a lajstromozásra kötelezett légitársaságok egyedi alkalmasságának vizsgálata, illetve ellenőrzése, valamint a légitársasági bizonyítvány kiadása és érvényességének meghosszabbítása;

5. az állami repülőter kivételével a repülőtér létesítésére, fenntartására és megváltoztatására szóló engedély kiadása;

6. a repülőterek állapotának és üzemben tartásának vizsgálata, illetőleg ellenőrzése, valamint a repülőtér üzemben tartási engedélyének kiadása és érvényességének meghosszabbítása, a repülőtérrendek jóváhagyása;

7. a légitársasággal kapcsolatos létesítmények és földi berendezések létesítésének, megváltoztatásának és üzemben tartásának, valamint megszüntetésének engedélyezése, állapotának és üzemben tartásának vizsgálata;

8. a légitársasági akadályokkal kapcsolatos légitársasági hatósági eljárásnak a Belügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium illetékes szerveivel egyetértésben való lefolytatása;

9. a légitársasági szakszemélyzet szakszolgálati engedélyének megszerzéséhez és meghosszabbításához szükséges szakmai vizsgáztatási és ellenőrzési tevékenység ellátása, valamint a szakszolgálati engedélyek kiadása és érvényességének kiterjesztése, meghosszabbítása, továbbá a szakképzéshez szükséges tantervek és vizsgakövetelmények jóváhagyása;

10. a szakszolgálati engedély elnyeréséhez, illetőleg meghosszabbításához előírt repülőegészségügyi alkalmasság hatósági minősítése;

11. a légitársasági balesetekkel és repülőeseményekkel kapcsolatos államigazgatási eljárás lefolytatása;

12. légitársasági bizonyítvány nélküli kísérleti, próba- vagy műszaki célú repülés engedélyezése;

13. A légitársasági építmények építésfelügyeletének ellátása;

14. a menetjegyek kiállításának engedélyezése a légitársaság részére;

15. a légitársaság üzletszabályzatának és módosításának jóváhagyása;

16. a légitársaság üzletszabályzatában foglalt rendelkezések teljesítésének ellenőrzése;

17. a repülőtéri és útvonal navigációs berendezések hatósági mérésének (kalibrálás) hatósági ellenőrzése, hitelesítése;
 18. fedélzeti és földi rádiótávközlő berendezés frekvencia kijelölése, behozatala, valamint rádióengedély kiadása;
 19. a légi járművek zajbizonyítványának kiadása, repülőterek zajgátló védőövezetének kijelölése;
 20. légi járműből történő tárgy kidobásának, szórásának engedélyezése;
 21. egyedi légi alkalmassági engedéllyel nem rendelkező légi jármű egyszeri átrepülésének engedélyezése;
 22. látványosság célját szolgáló repülések és egyéb különleges repülések engedélyezése;
 23. légi jármű üzemben tartási feltételeinek vizsgálata, ellenőrzése, valamint a légi jármű üzemben tartási engedély kiadása, érvényességének meghosszabbítása;
 24. a légi közlekedés elleni jogellenes cselekmények megelőzésével, felszámolásával kapcsolatos hatósági intézkedések megtétele, a repülőtéri és légitársasági védelmi tervek jóváhagyása.
- (5) A (4) bekezdés *h*) pontjában megjelölt légi közlekedési akadálynak minősül minden olyan, a környezetéből kiemelkedő természeti objektum, építmény vagy mozgó tárgy, amely a légi közlekedés számára veszélyt jelenthet, ezért nyilvántartása és jelzéssel való ellátása indokolt.
- (6) A PLH elsőfokú határozatával szemben benyújtott fellebbezést másodfokon a Közlekedési Főfelügyelet bírálja el.

Vhr. 2. § (1) A katonai légügyi hatóság feladatai a következők:

- a)* az állami légi járművek nyilvántartása;
- b)* az állami célra szolgáló légi járművek típusalkalmasságának és egyedi légi alkalmasságának vizsgálata, tanúsítása;
- c)* az állami repülőterek létesítésének, fejlesztésének és megszüntetésének engedélyezése, továbbá az állami repülőterek és a kizárólag az állami repülések célját szolgáló földi léginavigációs berendezések üzemben tartásának szakmai ellenőrzése;
- d)* a honvédelmi légi forgalmi és repülésmeteorológiai szolgálatok működésének ellenőrzése;
- e)* az állami légi járművekkel előforduló balesetek vizsgálata;
- f)* az állami légi járművek repülési szakszemélyzete polgári szakszolgálati engedélyének elnyeréséhez szükséges szakmai igazolás kiadása a légi közlekedési hatóság számára;
- g)* a légi közlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyének megszerzéséhez és meghosszabbításához szükséges szakmai vizsgáztatási és ellenőrzési tevékenység ellátása, valamint a szakszolgálati engedélyek kiadása és érvényességének kiterjesztése, meghosszabbítása, továbbá a szakképzéshez szükséges tantervek és vizsgakövetelmények jóváhagyása;
- h)* a szakszolgálati engedély elnyeréséhez, illetőleg meghosszabbításához előírt repülőegészségügyi alkalmasság hatósági minősítése;
- i)* légi alkalmassági bizonyítvány nélküli kísérleti, próba- vagy műszaki célú repülés engedélyezése;
- j)* a légi közlekedési építmények építésfelügyeletének ellátása.

(2) A katonai légügyi hatósági feladatokat első fokon a Magyar Honvédség légügyi hatósága, másodfokon a Honvédelmi Minisztérium látja el.

(3) A katonai légügyi hatóság illetékessége kiterjed:

- a)* az állami repülési földi szolgálatok tevékenységére;
- b)* az állami légi járművekre;
- c)* az állami repülések céljait szolgáló repülőterekre és a kizárólag az állami repülések céljait szolgáló repülési létesítményekre és légi navigációs földi berendezésekre.

MÁSODIK RÉSZ

A MAGYAR LÉGTÉR

A magyar légtér

Lt .4. § (1) A magyar légtér az országhatár által körbezárt terület feletti légtérnek a légiközlekedés számára fizikailag igénybe vehető magasságig terjedő része.

(2) A Magyar Köztársaságot a magyar légtérben teljes és kizárólagos szuverenitás illeti meg.

Lt .5. § A miniszter a honvédelmi miniszterrel — valamint a *b)* pont *ba)* alpontjában említett esetben a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel is — együttesen rendeletben jelöli ki a magyar légtérnek¹²

a) a légiközlekedés által igénybe vehető részét, amely lehet

aa) ellenőrzött légtér: ahol légiforgalmi irányítás működik,

ab) nem ellenőrzött légtér: ahol repüléstájékoztató szolgálat igénybevételével a légi járművezető saját felelősségére közlekedik;

b) a légiközlekedés által korlátozottan igénybe vehető részét, amely lehet

ba) korlátozott légtér: ahol a légiközlekedés meghatározott és közzétett feltételekkel, elsősorban az emberi egészség és a környezet védelme, valamint a légtérszuverenitás biztosítása érdekében korlátozott,

bb) időszakosan korlátozott légtér: amit az állami repülések céljára ideiglenesen elkülönítenek;

c) azt a részét, ahol kijelölt időben a légiközlekedésre veszélyes tevékenység folyik (veszélyes légtér);

d) azt a részét, ahol a légiközlekedés tilos (tiltott légtér), mivel légiközlekedési baleset a területen található földi létesítmény jellege miatt tömegszerencsétlenséget idézhet elő;

e) azt a részét és azokat a feltételeket, ahol és amelyekkel a légi járművek sebessége a hang terjedési sebességét átlépheti;

f) azt a részét, ahol a légiforgalmi szolgálatokat nemzetközi szerződés alapján a szomszédos országok, illetve a szakosított nemzetközi szervezet illetékes légiforgalmi szolgálati egysége látja el.

A magyar légtér igénybevétele

Lt .6. § (1) A magyar légtér az a légi jármű veheti igénybe,

a) amely felségjellel és lajstromjellel, illetőleg jogszabályban meghatározott egyéb azonosító jelzéssel rendelkezik, továbbá

b) amelynek vezetője a légiközlekedési hatóság, illetve a katonai légügyi hatóság által kiadott szakszolgálati engedéllyel rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában említett feltétel nem vonatkozik a kiképzés ideje alatt légi járművezető-növendék által vezetett légi járműre.

¹² Lásd a 14/1998. (VI. 24.) KHVM-HM-KTM együttes rendeletet.

(3) Külföldi polgári légi jármű a magyar légtérben az (1) bekezdésben meghatározott feltételekkel, nemzetközi szerződés alapján, ennek hiányában a légiközlekedési hatóság előzetes engedélyével veheti igénybe.

(4) Az ellenőrzött légtérben történő repülésekhez — ideértve az olyan külföldi légi járműnek a magyar légtérbe való berepülését is, amely számára a magyar légtér használatát nemzetközi szerződés, illetőleg a (3) bekezdésben meghatározott engedély lehetővé teszi — légiforgalmi irányítói engedély szükséges.

(5) Az illetékes légiközlekedési hatóság engedélyével repülhet a magyar légtérben az a légi jármű, amely vezető nélküli repülésre alkalmas, továbbá a jogszabályban meghatározott repülőmodell, illetve repülőeszköz.

*Vhr. 3. §*¹³

Vhr. 4. § A Magyar Köztársaság területére leszállás céljából belépő légi járműnek az első leszállását olyan repülőtéren kell végrehajtania, és nemzetközi repülésre történő indulás esetén a légi járműnek olyan repülőtérről kell felszállnia, ahol vám- és útlevélvizsgálatot, továbbá rendőri utasbiztonsági vizsgálatot biztosítanak.

Lt. 7. § Külföldi állami légi járműnek a magyar légtérbe való berepüléséhez a légiközlekedési hatóság a Belügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium és a Külügyminisztérium illetékes hatóságaival egyetértésben ad hozzájárulást.

Lt. 8. § A magyar légtér igénybevételének, felügyeletének, az igénybevétel korlátozásának és tiltásának szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.¹⁴

Lt. 9. § (1) A magyar légtér igénybevételéért díjat kell fizetni.

(2) A légtér igénybevételi díj fizetésének feltételeit, mértékét és a díj fizetése alóli mentesség eseteit a miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben rendeletben határozza meg.¹⁵

A magyar légtér jogosulatlan igénybevétele

Lt. 10. § (1) A magyar légtérben a nemzetbiztonság, a közrend és a közbiztonság érdekében azonosítás céljából bármely légi jármű feltartóztatható, és meghatározott esetben leszállásra szólítható fel.

(2) A feltartóztatott légi járműnek a leszállásra való felszólítást, illetőleg jelzést haladéktalanul követnie kell. A felszólításnak nem engedelmeskedő légi járművet a nemzetközi jogban elfogadott eszközökkel (pl. állami légi jármű által) kényszeríteni lehet, azonban polgári légi jármű ellen nem alkalmazható fegyver és a légi jármű fedélzetén lévő személyek és a légi jármű biztonsága más módon sem veszélyeztethető.

(3) Ha külföldi állami légi jármű engedély nélkül repül be a magyar légtérbe, illetve a magyar légtérben jogosulatlanul használja és a leszállásra utasító felszólításnak, jelzésnek nem tesz eleget, akkor a nemzetközi jogban elfogadott eszközök (pl. állami légi jármű által) leszállásra kényszerítés) alkalmazhatók.

¹³ A Vhr. 3. §-át a 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 11. §-a hatályon kívül helyezte.

¹⁴ Lásd a 4/1998. (I. 16.) Korm. rendeletet.

¹⁵ Lásd a 17/1998. (VII. 3.) KHVM, a 13/2002. (IX. 5.) GKM rendeletet.

Lt. 11. § A 10. § (1) bekezdésében említett meghatározott eseteket és a magyar légtér jogosulatlan igénybevétele esetén a követendő eljárás szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.¹⁶

HARMADIK RÉSZ

A LÉGIKÖZLEKEDÉS

I. Fejezet

A légi jármű nyilvántartása és azonosító jelzései

A légi jármű lajstrom

Lt. 12. § (1) A magyar polgári légi jármű — a jogszabályban légi járműnek minősített repülőmodell, az ejtőernyő és a személyzet által vezetett egyéb repülőeszköz kivételével — a légi közlekedésben akkor vehet részt, ha a légi közlekedési hatóság a Magyar Köztársaság Állami Légi Jármű Lajstromába (a továbbiakban: lajstrom) felvette. A légi közlekedési hatóság a lajstromba vételről lajstromozási bizonyítványt és lajstromjelet ad ki.

(2) A magyar állami légi járművet a katonai légügyi hatóság veszi nyilvántartásba.

(3) A lajstromba és a katonai légügyi hatóság nyilvántartásába vett légi jármű magyar légi járműnek minősül.

(4) A lajstrom igazolja a légi jármű adatait, ezen belül a légi jármű tulajdonjogát, továbbá az egyéb jogokat és köteleességeket.

(5) A lajstromozásra kötelezett légi jármű üzemben tartója telephelyként a Magyar Köztársaság területén lévő repülőteret határoz meg, ahol vagy ahonnan a légi jármű üzemben tartását végzi, vagy szervezi.

(6) A lajstromba vett légi járműre — a lajstromba történt bejegyzéssel — jelzalogot lehet alapítani.

(7) A lajstrom nyilvános, közhiteles nyilvántartás. A bejegyzett adatokról a légi közlekedési hatóság — kérelemre — tájékoztatást (kivonatot) ad.

Lt. 13. § (1) A lajstromba — a (2) bekezdésben említett kivételekkel — fel kell venni a magyar jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező magyar gazdasági társaság és a magyar állampolgár tulajdonában (üzemeltetésében) levő, biztonságos repülésre alkalmas polgári légi járművet, amely más állam légi jármű lajstromában nem szerepel, légi alkalmassági bizonyítvánnyal és — külföldről történő behozatal esetén — az illetékes magyar vámhivatal vámkezelését igazoló okmánnyal rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feltételek mellett a lajstromba felvehető továbbá:

a) a magyar légi közlekedési hatóság által kiadott működési engedéllyel rendelkező magyar jogi személyiségű vállalkozó által külföldről bérelt légi jármű, ha annak tulajdonosa ez ellen nem emel kifogást, és a légi jármű eredeti lajstromozó állama a lajstromozó állam jogait és köteleességeit részben vagy egészében a Magyar Köztársaságnak átengedi;

¹⁶ Lásd a 4/1998. (1. 16.) Korm. rendeletet.

b) a Magyarországon állandó lakóhellyel rendelkező külföldi állampolgárok vagy magyarországi telephellyel rendelkező, külföldi tulajdonban levő jogi személyek által üzemben tartott légi járművek.

Lt. 14. § (1) A légi járművet a lajstromból törölni kell, ha

- a) a tulajdonos a törlést kérte;**
 - b) az üzemben tartását végleg megszüntették;**
 - c) üzemeltetésre végleg alkalmatlanná vált;**
 - d) megsemmisült;**
 - e) állandóan külföldön tartják üzemben és nem lehetséges a magyar légiközlekedési hatóság szakmai felügyelete.**
- (2) Nem törölhető a légi jármű a lajstromból mindaddig, amíg a bejegyzett jogok valamely jogosultjának kiegyenlítetlen követelése áll fenn, vagy a törléshez nem járult hozzá.**

Vhr. 5. § (1) A lajstromba való bejegyzést annak kell kérnie, aki a bejegyzéssel jogosulttá válik.

(2) A lajstromba a következőket kell bejegyezni:

- a) a légi jármű lajstromjele;*
- b) a lajstromba vétel időpontja;*
- c) a légi jármű azonosításához szükséges adatok;*
- d) a légi jármű tulajdonosának neve, címe (székhelye vagy telephelye) és természetes személy esetén állampolgársága;*
- e) a légi jármű üzemben tartójának neve és címe (telephelye vagy székhelye);*
- f) a légi jármű használatának célja;*
- g) a légi jármű telephelye;*
- h) a légi járművet terhelő jelzálog és egyéb (pl. bérleti stb.) jog;*
- i) az a) — h) pontokban említett adatok megváltozása.*

Vhr. 6. § (1) A magyar tulajdonban lévő [Lt. 13. § (1) bekezdés], de állandóan külföldön üzemben tartott légi jármű lajstromba való felvétele megtagadható, ha a magyar légiközlekedési hatóság szakmai felügyelete nem biztosítható.

(2) Kísérleti és próbarepülés tartamára a légi járművet ideiglenesen kell a lajstromba felvenni.

Vhr. 7. § A lajstromból való törlés esetén a légi jármű tulajdonosa a lajstromozási bizonyítványt köteles a légiközlekedési hatóságnak visszaadni.

Lt. 15. § (1) A lajstromba vétel feltételeit, a bejegyzés tartalmának, módosításának és törlésének részletes szabályait a miniszter rendeletben határozza meg.¹⁷

(2) A lajstromba vételért, a lajstromból való törlésért és a lajstrom kivonatáért díjat kell fizetni. A díj fizetésének feltételeit, módját és a díj összegét a miniszter rendeletben állapítja meg.¹⁸

A légi jármű felségjele és lajstromjele

Lt.16. § (1) A polgári légi jármű felségjele a piros-fehér-zöld színjelzés és a HA betűcsoport.

¹⁷ Lásd a 32/2001. (IX. 28.) KöViM rendeletet.

¹⁸ Lásd a 3/2002. (VI. 20.) GKM rendeletet.

(2) A lajstromba vett légi járművön — külön jogszabályban meghatározott módon — fel kell tüntetni a felségjelet és a lajstromjelet.

A légi jármű nyilvántartás

17. § (1) A lajstromozásra nem kötelezett polgári légi járművekről [12. § (1) bekezdés] a légiközlekedési hatóság nyilvántartást vezet, amely nyilvános.

(2) A légiközlekedési hatóság a bejegyzésről kérelemre igazolást ad.

Az állami légi jármű nyilvántartása és jelzései

Lt. 18. § (1) Az állami légi jármű nyilvántartásának szabályait és jelzéseit a honvédelmi miniszter rendeletben állapítja meg.¹⁹

(2) A magyar állami légi jármű felségjele a piros-fehér-zöld színjelzés.

II. Fejezet

Engedélyek és bejelentési kötelezettség

Az üzemben tartási engedély

Lt. 19. § (1) Üzemben tartási engedély szükséges

a) a (2) bekezdésben említett kivétellel a polgári légi jármű,

b) a repülőtér,

c) a földön telepített léginavigációs berendezés

üzemben tartásához.

(2) Nem kell üzemben tartási engedély a természetes személy tulajdonát képező, kizárólag magáncélra használt polgári légi jármű üzemben tartásához.

(3) Az üzemben tartási engedélyt a légiközlekedési hatóság — ha a kérdéses berendezés részben vagy egészében rádióberendezés, akkor a hírközlési hatósággal egyetértésben — adja ki.

(4) Az állami repülések célját szolgáló repülőtér és a katonai repülések céljaira földön telepített léginavigációs berendezés üzemben tartására a katonai légügyi hatóság ad engedélyt.

(5) Ha az üzemben tartó az engedélyben és a jogszabályban előírt feltételeket súlyosan vagy tartósan megszegi, akkor az üzemben tartási engedélyt a kiadó hatóság felfüggeszti, vagy visszavonja.

(6) Az üzemben tartás feltételeit, valamint az üzemben tartási engedély kiadásának, felfüggesztésének és visszavonásának rendjét az (1) és a (3) bekezdésben meghatározott esetekben a miniszter, a (4) bekezdésben meghatározott esetben a honvédelmi miniszter rendeletben állapítja meg.²⁰

¹⁹ Lásd a 21/1998. (XII. 21.) HM rendeletet.

²⁰ Lásd a 24/1999. (VIII. 13.) KHVM, a 27/2001. (XI. 23.) HM, a 20/2002. (III. 30.) KöViM rendeletet.

Vhr. 8. § Az engedélyben meg kell határozni az üzemben tartó adatait, telephelyét, a repülőtér, illetőleg a földi léginavigációs berendezés azonosításához szükséges adatokat, az üzemben tartás célját, szervezeti, személyi, dologi és egyéb feltételeit, továbbá az engedély érvényességének idejét.

Különleges engedélyek

Lt. 20. § (1) A polgári légi járművön, repülőmodellen, valamint a légi közlekedési tevékenység és légi közlekedéssel összefüggő tevékenység során rádióberendezés a légi közlekedési hatóságnak a hírközlési hatósággal egyetértésben kiadott engedélyével és feltételeivel tartható üzemben.

(2) Veszélyes áru, valamint a légi forgalomban részt vevő polgári légi járművön hadianyag és hadifelszerelés jogszabályban meghatározott engedéllyel továbbítható.

(3) Polgári légi járműből mérőkamerás fénykép vagy képrögzítő felvétel készítéséhez, távérzékeléshez, felvétel vagy adat közzétételéhez, illetve kereskedelmi célú felhasználásához jogszabályban meghatározott engedély szükséges.

(4) Légi járművel végzett egyéb gazdasági tevékenység folytatásához — a mezőgazdasági vagy erdőgazdasági szórótevékenység kivételével — a légi közlekedési hatóságnak az illetékes hatóság hozzájárulásával kiadott engedélye szükséges.

Lt. 21. § Állami légi jármű polgári célú igénybeviteléhez a katonai légi ügyi hatóság engedélye szükséges.

III. Fejezet

A légi közlekedési és a légi közlekedéssel összefüggő tevékenységek

Az engedély

Lt. 22. § Gazdasági célú légi közlekedési és légi közlekedéssel összefüggő tevékenység a légi közlekedési hatóságnak az adott tevékenységre vonatkozó engedélyével folytatható.

Vhr. 9. § (1) A jogosult többféle gazdasági célú légi közlekedési vagy légi közlekedéssel összefüggő tevékenység folytatására kaphat engedélyt, ha a tevékenységek feltételeinek külön-külön is megfelel.

(2) Az engedélyben meg kell határozni a jogosult nevét, címét, telephelyét, a tevékenység fajtáját, továbbá rendelkezni kell az üzemben tartható légi járművekről (légi közlekedéssel kapcsolatos eszközökről), valamint az egyéb szakmai feltételekről.

Lt. 23. § (1) Engedélyt a Magyar Köztársaság területén székhellyel rendelkező magyar vagy külföldi vállalkozó kaphat, ha

a) a tevékenység jogszabályban meghatározott feltételeinek eleget tesz;

b) az egyéni vállalkozó a vállalkozói igazolványát megkapta, illetve a gazdasági társaságot a cégjegyzékbe bejegyezték;

c) ²¹ a biztonságos és szabályszerű üzemeltetéshez az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott feltételeket kielégítő szervezettel, személyzettel, saját tulajdonú vagy tartósan bérelt eszközökkel (pl. lajstromozott légi járművel), továbbá gazdasági célú légitársasági tevékenység végzése esetén a külön jogszabályban meghatározott működési engedéllyel (Air Operator's Certificate) rendelkezik;

d) a vállalkozás működési szabályzatának az engedélyezés tárgyát képező légitársasági tevékenység vagy azzal összefüggő tevékenységre, a légitársasági szakvizsgák szakmai gyakorlatban tartására, az alkalmazott légi járművek vagy légitársasági eszközök karbantartása módszereire, irányítására és belső felügyeletének rendjére vonatkozó részét a légitársasági hatóság jóváhagyta;

e) ²² gazdasági célú légitársasági tevékenység végzése esetén a tevékenység első két évre vonatkozó üzleti tervvel rendelkezik, és eleget tesz a pénzügyi adatszolgáltatás külön jogszabályban meghatározott kötelezettségének (pénzügyi teljesítőképesség);

f) ²³ gazdasági célú légitársasági tevékenység végzése esetén a jó hírnévre vonatkozó, külön jogszabályban meghatározott követelményeket teljesíti.

(2) Magyarországon székhellyel nem rendelkező külföldi vállalkozó légitársasági és a légitársasággal összefüggő tevékenységre nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján kaphat engedélyt.

(3) Ha a jogosult az engedélyben foglalt feltételeket megsérti, vagy ha a tevékenységével a légitársaság biztonságát veszélyezteti, az engedély felfüggeszhető vagy visszavonható.

(4) Az (1) bekezdés c) pontjában említett feltételeket a miniszter rendeletben állapítja meg.

A légi személyszállítás és a légi áru fuvarozás

Lt. 24. § (1) A légitársasági hatóság — az illetékes környezetvédelmi hatóság hozzájárulásával — a légi személyszállításra és a légi áru fuvarozásra kiadott engedélyben megjelöli a tevékenység jellegét, engedélyezett viszonylatát, illetve földrajzi körzetét.

(2) Nemzetközi szerződés hatálya alá tartozó, de szerződéssel még nem rendezett légi áru fuvarozásra és menetrend alapján végzett légi személyszállításra a légitársasági hatóság legfeljebb hat hónapra érvényes ideiglenes engedélyt adhat.

(3) ²⁴ A postai küldemények légi úton való továbbításának postaszakmai szabályait a postáról szóló jogszabályok állapítják meg.

Lt. 25. § (1) A menetrend alapján légi személyszállítást és légi áru fuvarozást végző vállalkozó szolgáltatásait — a külön jogszabályban előírt feltételek teljesítése esetén — bárki igénybe veheti. A vállalkozó a szolgáltatást a veszélyes áru légi úton való szállítását kivéve nem tagadhatja meg.

²¹ Az Lt. 23. §-a (1) bekezdésének c) pontja a 2001: CIX. törvény 16. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²² Az Lt. 23. §-a (1) bekezdésének e) pontját a 2001: CIX. törvény 16. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

²³ Az Lt. 23. §-a (1) bekezdésének f) pontját a 2001: CIX. törvény 16. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

²⁴ Az Lt. 24. §-ának (3) bekezdése a 2001: CIX. törvény 17. §-ával megállapított szöveg.

(2) A vállalkozó légi személyszállítási, légi árufuvarozási szabályzatot, továbbá a rendszeresen közlekedő személyszállítási járataira menetrendet készít. A menetrendet a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá.

Vhr. 10. § A légi személyszállítási és a légi árufuvarozási szabályzatot, a jóváhagyott menetrendet, a tarifákat és ezek változásait — az utasok, illetőleg a fuvaroztatók tájékoztatása céljából — a légi személyszállítási és árufuvarozási tevékenység jogosultja közzéteszi.

Vhr. 11. § A légi személyszállítás és a légi árufuvarozás folytatására jogosult köteles

- a) a légi személyszállítást, illetőleg légi árufuvarozási tevékenységet az engedélyben foglaltak betartásával végezni;
- b) a légiközlekedésre, a környezet védelmére, valamint a járványügyi megelőző tevékenységre vonatkozó szabályokat megtartani;
- c) a légi járművön szállított személyek és az áru irányítására, biztonságos szállítására irányuló intézkedéseket megtenni;
- d) a légiközlekedés védelmében jogszabályban meghatározott módon részt venni;
- e) a tevékenységével kapcsolatos műszaki és gazdasági adatokat a légiközlekedési hatóságnak hatósági feladatai teljesítésére rendelkezésre bocsátani.

Vhr. 12. § Az alkalmoszerű légifuvarozásra külön feltételek határozhatók meg, vagy — ha külföldi fuvarozó ilyen tevékenysége a magyar fuvarozók, illetőleg a közforgalmú légiközlekedés érdekeit sérti — az engedély megtagadható.

Lt. 26. § (1) A Magyarországon székhellyel nem rendelkező légi személyszállítást, illetőleg légi árufuvarozást végző vállalkozó magyarországi működésére a légi járművét lajstromozó állam légiközlekedési hatósága által kiadott működési engedély (Air Operator's Certificate) bemutatása után a nemzeti érdekek és a nemzetközi gyakorlatban kialakult viszonyossági elvek figyelembevételével a magyar légiközlekedési hatóság ad engedélyt.

(2) A menetrend alapján a légi személyszállítást és a légi árufuvarozást végző külföldi vállalkozó magyarországi működésére a nemzetközi szerződésekben foglaltakat kell alkalmazni.

Lt. 27. § A légi személyszállítás — ezen belül a diplomáciai és a konzuli poggyászsállítás — a légi árufuvarozás, a légi menetjegy árusítás, veszélyes áruk, hadianyagok és hadifelszerelések továbbításának szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.

A légi járművel végzett egyéb gazdasági tevékenység

Lt. 28. § A légi járművel végzett egyéb gazdasági tevékenység végzésének szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.

A légi jármű és a légiközlekedéssel kapcsolatos eszköz gyártása, javítása, karbantartása

Lt. 29. § (1) A légi jármű és egyes légiközlekedéssel kapcsolatos eszközök gyártásához, a javítási és karbantartási tevékenység folytatásához az illetékes légiközlekedési hatóság engedélye szükséges.

(2) Az illetékes légiközlekedési hatóság az (1) bekezdésben meghatározott tevékenység folytatásának szakszerűségét, a szakmai szabályok betartását bármikor ellenőrizheti.

(3) A légi jármű és a légiközlekedéssel kapcsolatos eszköz gyártásának, javításának és karbantartásának a légiközlekedéssel összefüggő szakmai szabályait a miniszter, illetve a honvédelmi miniszter rendeletben állapítja meg.²⁵

Vhr. 13. § (1) Polgári rendeltetésű légi jármű, részei, berendezései és alkatrészei, valamint a külön jogszabályban meghatározott légiközlekedéssel kapcsolatos eszköz iparszerűen (rendszeresen és elidegenítési célból) csak olyan üzemben gyártható, javítható, illetőleg karbantartható, amely a gyártmány fajtája szerint a jogszabályban meghatározott szakmai követelményeknek megfelel, és amely a tevékenységre a légiközlekedési hatóságtól engedélyt kapott.

(2) Ha a Magyarországon gyártott vagy javított légi jármű nem kerül a lajstromba vagy légi jármű nyilvántartásba, illetőleg, ha a külföldi légi jármű magyarországi vállalkozó által végzett karbantartását lajstromozó államának légiközlekedési hatósága felügyeli, továbbá, ha az ilyen légi jármű nem Magyarországon kerül felhasználásra, akkor a gyártásához vagy a javításához, illetőleg karbantartásához nem szükséges a légiközlekedési hatóság engedélye. A gyártás, javítás, illetőleg karbantartás hatósági felügyelete — ha ezt szerződés indokolja — kérhető a légiközlekedési hatóságtól. A légiközlekedési hatóság ekkor úgy jár el, mint a lajstromba, illetőleg légi jármű nyilvántartásba felvett, illetve felvenni szándékozott légi járművek esetében.

Vhr. 14. § (1) A polgári légi jármű, annak része, berendezése és alkatrésze, valamint a külön jogszabályban meghatározott légiközlekedéssel kapcsolatos eszköz előállítója a légiközlekedés, a személyek és javak biztonsága érdekében köteles gyártmányainak üzemeltetési tapasztalatait figyelemmel kísérni, és az ezek alapján a légiközlekedés biztonsága érdekében szükséges intézkedéseket megtenni, a légiközlekedési hatóságot, valamint a gyártmányok felhasználóit az intézkedésekről tájékoztatni.

(2) A polgári légi jármű, annak része, berendezése és alkatrésze, továbbá a külön jogszabályban meghatározott légiközlekedéssel kapcsolatos eszköz karbantartását végző vállalkozó köteles a légi jármű, illetőleg légiközlekedéssel kapcsolatos eszköz gyártója által előírt, és a magyar légiközlekedési hatóság által jóváhagyott eljárásokat és technológiákat betartani. A légi jármű vagy légiközlekedéssel kapcsolatos eszköz karbantartását csak akkor nyilváníthatja elvégzettnek, ha azon — az üzemben tartó megrendelése alapján — a gyártó és a légiközlekedési hatóság által előírt, illetőleg a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott valamennyi karbantartási munkát és változtatást elvégezte.

A légiközlekedési szakszemélyzet képzése

Lt. 30. § (1) A légiközlekedési szakszemélyzet képzésére, a légiforgalmi irányító és repüléstájékoztató szolgálat tagjai képzésének kivételével

a) a polgári légiközlekedés területén a légiközlekedési hatóság,

b) az állami légiközlekedés területén a katonai légügyi hatóság ad engedélyt.

(2) Ha a jogosult az engedélyben foglalt feltételeket nem tartja meg, vagy ha a képzés színvonala vagy biztonsága nem éri el az előírt szintet, akkor az engedélyt a légiközlekedés

²⁵ Lásd a 7/2001. (II. 14.) KöViM rendeletet.

biztonsága érdekében a légiközlekedési hatóság, illetve a katonai légügyi hatóság felfüggeszti vagy visszavonja.

(3) ²⁶A légiközlekedési szakszemélyzet képzésének szabályait a polgári légiközlekedés területén a miniszter, az állami légiközlekedés területén – a belügyminiszter egyetértésével – a honvédelmi miniszter rendeletben állapítja meg.

Vhr. 15. § (1) A légiközlekedési hatóság engedélye a következő személyek képzéséhez szükséges:

a) a lajstromozásra kötelezett légi járművek vezetői és a polgári légi jármű légi üzemeltetéséhez szükséges hajózó (a repülés közben a légi jármű fedélzetén feladatot végző) személyzet;

b) a polgári légi járműveket a földön kiszolgáló — jogszabályban meghatározott — szakszemélyzet;

c) a polgári légi járművek javítási és karbantartási munkáinak végrehajtására, valamint — ezt követően — a polgári légi járművek üzemképességének tanúsítására jogosult műszaki szakszemélyzet.

(2) A működési engedély tartalmazza a jogosult adatait, telephelyét, az engedélyezett képzés fajtáját és terjedelmét, a képzéshez alkalmazható légi jármű fajtákat és típusokat, valamint az egyéb feltételeket.

Lt. 31. § ²⁷A légiforgalmi irányító és repüléstájékoztató szakszolgálat ellátásához szükséges – az állami oktatási intézményekben meg nem szerezhető – szakmai ismeretekre vonatkozó képzést a miniszter, illetve a honvédelmi miniszter által kijelölt intézetek végzik. A képzés feltételeiről a miniszterek gondoskodnak.

Lt. 32. § A lajstromozásra nem kötelezett légi járművek vezetőinek képzését — a légiközlekedési hatóság engedélyével — gazdálkodó szervezet vagy társadalmi szervezet (repülő vagy ejtőernyős egyesület) végzi, amely a képzés feltételeiről és követelményeiről is gondoskodik.

A nyilvános repülőrendezvény

Lt. 33. § (1) ²⁸A nyilvános repülőrendezvény megtartására vagy e tevékenység rendszeres folytatása céljából vállalkozás létrehozására az illetékes légiközlekedési hatóság ad engedélyt.

(2) A nyilvános repülőrendezvényt a rendező köteles a rendezvény területe szerint illetékes rendőrhatalóságnak és légiforgalmi szolgálatnak előzetesen bejelenteni.

(3) A kizárólag szakmai körök részére rendezett vagy más módon zártkörű repülőrendezvény nem minősül nyilvános repülőrendezvénynek.

Légi jármű bérbeadása

Lt. 34. § Légi jármű bérbeadása céljából létesített vállalkozás létrehozásához a légiközlekedési hatóság engedélye szükséges.

²⁶ Az Lt. 30. § (3) bekezdése a 2002: LXVIII. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.

²⁷ Az Lt. 31. §-ának első mondata a 2002: LXVIII. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

²⁸ Az Lt. 33. §-ának (1) bekezdése a 2002: LXVIII. törvény 27. §-a szerint módosított szöveg.

Vhr. 16. § A légi jármű bérbeadására jogosult a légi jármű üzemben tartójának minősül, kivéve, ha a kölcsönvevő maga is rendelkezik az adott fajtájú és típusú légi jármű üzemben tartói engedélyével. Ez utóbbi esetben a légi jármű üzemben tartói feladatainak átadását az engedélyben jelezni kell.

A nem gazdasági célú légi közlekedési vagy légi közlekedéssel összefüggő tevékenység

Lt. 35. § A vállalati célú légi közlekedés, valamint a társadalmi szervezet (pl. egyesület) keretében folytatott nem gazdasági célú, légi közlekedési vagy légi közlekedéssel összefüggő tevékenység folytatásához a légi közlekedési hatóság engedélye szükséges. A tevékenység engedélyezése során a 23. § (1) bekezdésének *a)*, *c)* és *d)* pontjait, valamint a 29—34. §-okat kell alkalmazni.

Lt. 36. § A 35. § alkalmazásának szempontjából a légi közlekedési hatóság engedélyében foglaltak alapján a légisport szövetség a tagegyesületei és a tagjai vonatkozásában betöltheti a jogosult jogkörét. Ennek szakmai feltételeit az engedélyben kell meghatározni.

NEGYEDIK RÉSZ

A REPÜLŐTÉR

A repülőtér

Lt. 37. § (1) A repülőtér lehet

a) nyilvános repülőtér: amelyet azonos feltételekkel bárki igénybe vehet:

aa) kereskedelmi repülőtér: a rendszeres utas, poggyász, áru és posta továbbítását végző légi forgalom céljaira létesített nyilvános repülőtér,

ab) nem kereskedelmi repülőtér: az *aa)* alpontban meghatározottakon kívül minden más nyilvános repülőtér,

*ac)*²⁹ közös felhasználású polgári és katonai repülőtér;

*ad)*³⁰ közös felhasználású katonai és polgári repülőtér;

b) nem nyilvános repülőtér: amely — a 41. § (3)—(4) bekezdésében meghatározott esetek kivételével — a tulajdonos, illetve az üzemben tartó engedélye alapján vehető igénybe, és amely lehet

ba) polgári célú nem nyilvános repülőtér,

bb) állami repülések céljára szolgáló repülőtér.

(2)³¹ A nyilvános repülőtér — a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 172. §-ának *d)* pontjában megjelölt nemzetközi kereskedelmi repülőtér (Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér), valamint a közös felhasználású katonai és polgári repülőtér kivételével — és a polgári célú nem nyilvános repülőtér létesítésére,

²⁹ Az Lt. 37. § (1) bekezdése *a)* pontjának *ac)* alpontja a 2001: CIX. törvény 18. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁰ Az Lt. 37. § (1) bekezdése *a)* pontjának *ad)* alpontját a 2001: CIX. törvény 18. § (1) bekezdése iktatta a szövegbe.

³¹ Az Lt. 37. §-ának (2) bekezdése a 2002: LXVIII. törvény 13. §-ával megállapított szöveg.

fejlesztésére és megszüntetésére a Kormány előzetes egyetértése alapján a miniszter a belügyminiszterrel, a honvédelmi miniszterrel, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterrel, a környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító miniszterrel, valamint a területileg illetékes települési önkormányzattal (önkormányzatokkal) egyetértésben ad engedélyt.

(3) ³²Az (1) bekezdés *ad*) és *bb*) alpontjaiban említett repülőtér létesítésére, fejlesztésére és megszüntetésére – a területileg illetékes települési önkormányzat (önkormányzatok) véleménye és a Kormány előzetes egyetértése alapján – a honvédelmi miniszter a miniszterrel, a belügyminiszterrel, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterrel, valamint a környezetvédelmi miniszterrel egyetértésben ad engedélyt.

(4) ³³Az (1) bekezdés *ab*) és *ac*) pontjában megjelölt repülőteret a légiközlekedési hatóság, az *ad*) pontjában megjelölt repülőteret a katonai légügyi hatóság a légiközlekedési hatósággal együttesen kereskedelmi repülőtérre nyilváníthatja.

Lt. 38. § (1) Repülőtér olyan helyen létesíthető, úgy kell megépíteni, és a légiközlekedés biztonságát szolgáló berendezésekkel ellátni, hogy megfeleljen azoknak a feltételeknek, amelyek lehetővé teszik az alkalmazás célja szerint meghatározott fajtájú légi járművek meghatározott körülmények közötti biztonságos fel- és leszállását, továbbá a repülőtéren való tartózkodását.

(2) A repülőtér körül biztonsági és zajgátló védőövezetet, illetve fokozottan zajos területet kell kijelölni.

Vhr. 17. § (1) ³⁴A kereskedelmi repülőteret a miniszter a pénzügyminiszterrel és a belügyminiszterrel egyetértésben nemzetközi repülőtérnek nyilváníthatja. Az ilyen repülőtéren nemzetközi személyforgalom számára megnyitott útvonalon tranzitterület létesíthető, a közvetlen felügyeletet ellátó vámhivatal engedélye alapján, továbbá az egyéb, jogszabályban előírt szolgálatokon kívül határőrizeti, vám-, rendőri, légiközlekedés-védelmi, továbbá közegészségügyi szolgálatot kell fenntartani.

(2) A repülőteret a miniszter a belügyminiszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben ideiglenes vagy eseti jelleggel a nemzetközi forgalom számára is megnyithatja. A minősítés eseti vagy ideiglenes lehet. Az ilyen repülőtéren határőrizeti, vám- és rendőri utasbiztonsági szolgálatot kell működtetni.

Vhr. 18. § A törvény hatálybalépésekor meglévő repülőtér körzetében a létesítésekor hatályos jogszabály szerint kialakított biztonsági és zajvédelmi övezetet addig kell fenntartani, amíg a repülőtér működési feltételei meg nem változnak. A feltételek változása esetén a törvény alapján hozott rendelkezések és egyéb, vonatkozó jogszabályok szerint kell eljárni.

Lt. 39. § (1) A Kormány rendeletben határozza meg a repülőtér létesítésének, fejlesztésének és megszüntetésének, továbbá a biztonsági és zajgátló védőövezet kijelölésének, hasznosításának és megszüntetésének a szabályait. ³⁵

³² Az Lt. 37. § (3) bekezdése a 2001: CIX. törvény 18. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³³ Az Lt. 37. § (4) bekezdését a 2001: CIX. törvény 18. § (3) bekezdése iktatta a szövegbe.

³⁴ A Vhr. 17. §-ának (1) bekezdése a 261/2001. (XII. 19.) Korm. rendelet 2. §-ával megállapított szöveg.

³⁵ Lásd a 176/1997. (X. 11.) Korm., a 103/1999. (VII. 6.) Korm. rendeletet.

(2) Az (1) bekezdésben említett szabályok részletes műszaki követelményeit, továbbá az üzemben tartás és üzemeltetés feltételeit a nyilvános és a polgári célú nem nyilvános repülőtér vonatkozásában a miniszter, az állami repülések céljára szolgáló repülőtér esetében a honvédelmi miniszter — a zajgátló védőövezetre vonatkozóan a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel együttesen — rendeletben állapítja meg.

³⁶

(3) A repülőtér létesítésének vagy fejlesztésének megkezdése előtt azokat a terveket, amelyekből a tervezett légiforgalomnak a környezetre gyakorolt hatása (pl. akadálymentes övezet, zajhatás, a repülőtéren kívül telepíteni kívánt berendezés) megismerhető, felszólalási határidő megadásával nyilvánosan közzé kell tenni.

(4) A repülőtér létesítésének engedélyezését meg kell tagadni,

a) ha a létesíteni tervezett repülőtér területe, valamint a működéséhez szükséges, jogszabályban meghatározott akadálymentes védőövezetekhez, továbbá a repülőtéren kívül telepítendő berendezésekhez szükséges terület vagy szolgálat nem szerezhető meg;

b) ha a légiközlekedés biztonsága szempontjából kifogástalan megoldás nem érhető el, vagy a repülőtérrel korlátozott, veszélyes vagy tiltott légtér alatti területen kívánják létesíteni;

c) az illetékes környezetvédelmi hatóság hozzájárulásának hiányában.

Az állam tulajdonában lévő repülőtér elidegenítése

Lt. 40. § (1) Állam tulajdonában levő repülőtér — a nemzetközi kereskedelmi repülőtér (Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér) kivételével — a Kormány egyetértésével lehet elidegeníteni.

(2) A Kormány döntését kezdeményező előterjesztést a miniszter, katonai repülőtér esetében a honvédelmi miniszter nyújtja be.

A repülőtér igénybevétele

Lt. 41. § (1) A nyilvános repülőtér használatáért — a (2) és a (3) bekezdésben foglalt kivétellel — díjat kell fizetni. A díj fizetésének feltételeit, módját és összegét, illetve a díjmentesség további eseteit a repülőtér üzemben tartója állapítja meg, és az e törvény 72. §-ában említett kiadványban teszi közzé.

(2) Az életmentő feladatot teljesítő, a légirendészeti szolgálatot ellátó és a katasztrófaelhárítást végző, továbbá a nem kereskedelmi tevékenységet teljesítő állami légi jármű a nyilvános repülőtérrel díjtalanul veheti igénybe.

(3) A repülőtérrel a kényszerhelyzetben lévő légi jármű igénybe veheti, ehhez a repülőtér üzemben tartójának hozzájárulása nem kell. Ez a légi jármű a repülőtér használatáért díjat nem fizet.

(4) A kényszerleszállás esetén a repülőtér üzemben tartója köteles a légi jármű részére segítséget nyújtani, ezzel összefüggésben kártérítésre jogosult.

(5) A nem nyilvános repülőtér igénybe vételét a repülőtér üzemben tartója engedélyezheti. A használatért díj nem szedhető.

³⁶ Lásd a 18/1997. (X. 11.) KHVM–KTM együttes rendeletet, a 43/2002. (VIII. 12.) HM–KvVM együttes rendeletet.

Lt. 42. § A nem állami repülések céljára szolgáló repülőtér üzemben tartója köteles a repülőtér ideiglenes használatát — előre egyeztetett időpontban és módon — a Magyar Honvédség részére esetenként átengedni. A repülőtér üzemben tartója az átengedéssel összefüggésben kártérítésre jogosult.

A zajterhelés elleni védekezés

Lt. 43. § (1) A légi járművet — különösen lakott hely közelében és éjszaka — úgy kell üzemeltetni, hogy a zajterhelés a külön jogszabályban meghatározott mértéket ne haladja meg.

(2) A hangrobbanás káros hatásainak elkerülése céljából a hangsebességet csak külön jogszabályban meghatározott légtérben és magasságban szabad átlépni.

(3) A repülőtér környezetét a repülés káros hatásaival szemben kímélő eljárásokat és a környezet védelme érdekében szükséges intézkedéseket a miniszter a honvédelmi miniszterrel, továbbá a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel együttesen rendeletben határozza meg.

Az idegen ingatlannal kapcsolatos rendelkezések

Lt. 44. § (1) A Kormány rendeletben előírhatja, hogy a repülőterek vagy a légi közlekedéssel összefüggő egyes eszközök meghatározott körzetében épület vagy egyéb létesítmény csak akkor emelhető, ha az a légi közlekedés biztonságát nem veszélyezteti, és a terveket az illetékes légi közlekedési hatóság az érintett hatóságokkal egyetértésben jóváhagyta.

(2) Az állam tulajdonában lévő és a nyilvános repülőtérrel kapcsolatban az idegen ingatlan igénybevétele a kisajátítási törvény hatálya alá tartozik.

A koncesszió

Lt. 45. § (1) ³⁷Az állam a Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér fejlesztésére, felújítására, karbantartására, a leszállási, repülőtér-használati díjak beszedésére, az utasforgalmat szolgáló létesítmények, valamint a poggyász, az üzem- és kenőanyag, az áruk és postai küldemények kezelésére szolgáló létesítmények üzemeltetésére (a továbbiakban együtt: működtetés)

a) az állam többségi részesedésével vagy kisebbségi részesedése esetén szavazatszám többségi részvényével működő gazdálkodó szervezetet [Ptk. 685. § c) pontja] vagy költségvetési szervet alapít; vagy

b) a működtetés gyakorlásának időleges jogát koncessziós szerződésben engedi át.

(2) A koncessziós pályázat kiírására, elbírálására és a koncessziós szerződés megkötésére a miniszter jogosult.

(3) A pályázati kiírásnak — a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 8. §-ában foglaltakon túlmenően — tartalmaznia kell:

a) a koncessziós társaság alaptőkéjének a beruházott tőkéhez viszonyított legkisebb mértékét;

b) a nemzetközi kereskedelmi repülőtér (Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér) rendeltetését;

³⁷ Az Lt. 45. § (1) bekezdése a 2001: CIX. törvény 19. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

c) ³⁸ az alkalmazható leszállási, repülőtér-használati díjak megállapításának módját és feltételeit;

d) a működtetés egészség- és környezetvédelmi követelményeit;

e) a pályázaton való részvétel feltételeit (pl. részvételi díj, biztosíték, a pályázó gazdálkodási, pénzügyi helyzetéről nyújtott tájékoztatás);

f) a pályázatok elbírálásának főbb szempontjait (pl. a helyi munkaerő foglalkoztatásának, a belföldi vállalkozók igénybevételének vállalása, továbbá a pályázat elbírálása során előminősítési eljárás alkalmazása).

(4) A pályázat nyertesének a koncessziós társaságot részvénytársaságként kell megalapítania, amely jogosult kereskedelmi, vendéglátó létesítmények építésére és üzemeltetésére is.

(5) ³⁹ A működtetés körébe tartozó tevékenységek gyakorlását a működtető harmadik személy részére nem engedheti át.

[⁽⁶⁾ ⁴⁰ A repülőtér üzemeltetésével összefüggő, az (1) bekezdésben meg nem jelölt egyéb tevékenységek (pl. földi kiszolgálás) – amennyiben nem járnak együtt a létesítmények fejlesztésével, felújításával, karbantartásával – folytatására a szerződésekre vonatkozó egyéb előírások az irányadók, azok nem minősülnek koncesszióköteles tevékenységnek.

(7) A repülőtér üzemben tartóját az általa üzemeltetett földi kiszolgáló létesítmények és berendezések használatára irányuló szerződéskötési kötelezettség terheli.]

ÖTÖDIK RÉSZ

A LÉGI KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁG

I. Fejezet

A légi jármű műszaki alkalmassága

A típusalkalmasság

Lt. 46. § (1) ⁴¹ Légijármű, továbbá a külön jogszabályban meghatározott légitözlekedéssel kapcsolatos eszköz abban az esetben tartható üzemben, ha olyan típushoz tartozik, amelyre az illetékes légitözlekedési hatóság az elvégzett típusvizsgálat alapján típusalkalmassági bizonyítványt adott ki.

(2) A típusalkalmassági bizonyítvány igazolja, hogy a légi jármű, illetve a légitözlekedéssel kapcsolatos eszköz típusa megfelel a légitözlekedésbiztonság előírásainak.

(3) A típusalkalmassági bizonyítvány visszavonható vagy felfüggeszthető.

(4) Külföldön gyártott légi jármű, illetve légitözlekedéssel kapcsolatos eszköz típusvizsgálata során az illetékes légitözlekedési hatóság elfogadhatja más állam hatóságának igazolását

³⁸ Az Lt. 45. §-a (3) bekezdésének c) pontja a 2001: CIX. törvény 19. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁹ Az Lt. 45. §-ának (5) bekezdését a 2001: CIX. törvény 19. § (3) bekezdése iktatta a szövegbe.

⁴⁰ Az Lt. 45. §-ának (6)–(7) bekezdését a 2001: CIX. törvény 19. § (3) bekezdése iktatta a szövegbe, e módosító törvény 26. § (2) bekezdése alapján 2003. július 1-jén lép hatályba.

⁴¹ Az Lt. 46. §-ának (1) bekezdése a 2002: LXVIII. törvény 27. §-a szerint módosított szöveg.

arról, hogy a típus a nemzetközi előírásoknak megfelel és a biztonságos repülésre, illetve rendeltetésszerű használatra alkalmas.

Vhr. 19. § (1) Ha a légiközlekedési hatóság az üzemben tartás során a polgári légi jármű, illetve a légiközlekedéssel kapcsolatos eszköz típusával kapcsolatban olyan adat birtokába jut, amely arra utal, hogy az adott típusú légi jármű, illetőleg a légiközlekedéssel kapcsolatos eszköz további üzemben tartása nem biztonságos, a légiközlekedési hatóság a típusalkalmassági bizonyítványt bevonhatja vagy a feltételek helyreállításáig felfüggesztheti.

(2) Annak a légi járműnek, illetve légiközlekedéssel kapcsolatos eszköznek az üzemben tartását, amelynek típusalkalmassági bizonyítványát bevonták vagy felfüggesztették, az üzemben tartónak haladéktalanul meg kell szüntetnie.

Lt. 47. § (1) A légi jármű, illetve a légiközlekedéssel kapcsolatos eszköz típusalkalmasságának feltételeit és a típusalkalmassági vizsgálat rendjét a miniszter, illetve a honvédelmi miniszter rendeletben határozza meg.⁴²

(2) Az állami légi jármű típusalkalmasságának feltételeit és a típusalkalmassági vizsgálat rendjét a honvédelmi miniszter szabályozza.

A légi alkalmasság

Lt. 48. § (1) A légi jármű rendeltetésszerű használatra való alkalmasságát az első üzembe helyezése előtt a gyártó egyedileg is köteles megvizsgálni és alkalmasságát tanúsítvánnyal bizonyítani.

(2)⁴³ Ha az illetékes légiközlekedési hatóság a polgári légi járművet — a 12. § (1) bekezdésben említett kivétellel — első üzembe helyezése előtt saját vizsgálata alapján is alkalmasnak találja a rendeltetésszerű használatra, és a légi jármű megfelel a típusalkalmassági bizonyítványban előírt követelményeknek, akkor a légi járműre légi alkalmassági bizonyítványt ad ki.

(3) Az illetékes légiközlekedési hatóság a légi jármű légi alkalmasságának vizsgálata során elfogadhatja más állam hatóságának a légi alkalmasságot tanúsító igazolását.

(4) A légi alkalmassági bizonyítvány érvényességét az illetékes légiközlekedési hatóság időszakos légi alkalmassági vizsgálat után meghosszabbíthatja. A légi alkalmassági vizsgálatot soron kívül akkor is el kell végezni, ha a légi járművön a légi alkalmasságot befolyásoló — külön jogszabályban meghatározott — javítást vagy módosítást végeztek.

(5) Ha a légi jármű az üzemben tartás során nem felel meg a légi alkalmasság követelményeinek, akkor az a bizonyítvány érvényessége idején belül sem üzemeltethető.

(6) Ha a légi járművet a lajstromból törlik, a légi alkalmassági bizonyítványa érvényét veszti.

Vhr. 20. § (1) A légi alkalmassági bizonyítványnak tartalmaznia kell a légi jármű tulajdonosának és üzemben tartójának nevét, a légi jármű azonosítására szolgáló adatokat (típus, lajstromjel, gyártási szám), az alkalmazás célját és a bizonyítvány érvényességének határidejét.

(2) A légi járműnek a két légiközlekedési hatósági vizsgálata közötti folyamatos légi alkalmasságának fenntartásáról az üzemben tartó gondoskodik.

⁴² Lásd a 63/2001. (XII. 23.) KöViM rendeletet.

⁴³ Az Lt. 48. §-ának (2) bekezdése a 2002: LXVIII. törvény 27. §-a szerint módosított szöveg.

(3) Az üzemképesség tanúsítására jogosultak kijelölésének módját és a jogosultak nevét az üzemben tartó jelöli meg, vagy a karbantartó működési szabályzatában kell megjelölni.

(4) Ha a légi jármű az üzemben tartás során nem felel meg a légi alkalmasság követelményeinek, akkor az a légi alkalmassági bizonyítvány érvényességi határidején belül sem üzemeltethető.

(5) A Magyar Köztársaságban jogosultsággal rendelkező javító, illetőleg karbantartó vállalkozó által javított vagy karbantartott nem magyar légi jármű légi alkalmasságát a légiközlekedési hatóság csak a légi jármű üzemben tartójának kérésére és a lajstromozó állama szerint illetékes légiközlekedési hatóság egyetértő nyilatkozatára vizsgálja, illetőleg igazolja légi alkalmasságát.

Lt. 49. § (1) A polgári légi jármű légi alkalmassági követelményeit és a légi alkalmassági vizsgálat rendjét a miniszter rendeletben határozza meg.⁴⁴

(2) Az állami légi jármű légi alkalmassági feltételeit és a légi alkalmassági vizsgálat rendjét a honvédelmi miniszter szabályozza.

II. Fejezet

A repülőtér biztonságos használata

Lt. 50. § A repülőtéren a biztonságos használat érdekében külön jogszabályban meghatározott szolgálatokat (légiforgalmi-, repülőtéri koordinációs-, repülésmeteorológiai-, tűzoltó-, mentő-, elsősegélynyújtó-, repülőegészségügyi-, műszaki-mentő-, rendőri-, repülésvédelmi-, közegészségügyi- stb. szolgálat), továbbá távközlő-, rádió navigációs-, fénytechnikai- stb. berendezéseket kell működtetni.

Vhr. 21. § (1) A nyilvános repülőtér üzemben tartója köteles

a) a repülőtér futópályáját és az egyéb közlekedési területeket olyan állapotban tartani, ami a légi-, valamint a földi járművek és a személyek biztonságos közlekedését és tartózkodását lehetővé teszi;

b) a légiközlekedés védelmében a jogszabályban meghatározottak szerint részt venni;

c) a repülőtéren esetleg előforduló balesetek következményeinek felszámolásáról gondoskodni, a végrehajtás feltételeit biztosítani;

d) a repülőtérrel a meghirdetett működési időben a meghirdetett működési feltételek szerint szabályosan igénybe venni szándékozó légi járművek használatára bocsátani;

e) a meghirdetett működési időben az előírt szolgálatok és berendezések működését fenntartani, a légiközlekedésben részt vevők biztonságához szükséges intézkedéseket megtenni.

(2) A repülőtér üzemben tartója repülőtérrendben szabályozza:

a) a légi járművek közlekedését a repülőtéren és a repülőtér körzetének légterében,

b) a gyalogosok és a járművek közlekedését a repülőtéren,

c) a repülőtéri létesítmények és berendezések használatát,

d) a személyek és gépjárművek repülőtérre való be- és kiléptetését.

(3) A repülőtérrendet — az állami célú repülésekre szolgáló repülőtér kivételével — a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá.

Lt. 51. § (1) A repülőtér körzetében, valamint külön jogszabályban meghatározott egyéb térségekben lévő olyan létesítményeket, berendezéseket és vezetéseket, amelyek

⁴⁴ Lásd a 63/2001. (XII. 23.) KöViM rendeletet.

helyzetüknél vagy magasságuknál fogva kiemelkednek a környezetükből és a légiközlekedés biztonságát veszélyeztethetik, akadályjelzéssel kell ellátni. Az ilyen jelzéseket

a) a repülőtér létesítése után épített épületek, vezetékek és létesítmények tekintetében ezek tulajdonosa,

b) ha a repülőtér újonnan létesítik, akkor a repülőtér létesítője, illetőleg, akinek érdekében a jelzést elhelyezik

köteles elhelyezni és karbantartani.

(2) Az akadályjelzés eltávolításához vagy működésének megváltoztatásához az illetékes légiközlekedési hatóság engedélye szükséges.

III. Fejezet

A légiközlekedés szabályai

Lt. 52. § (1) Szakszolgálati engedély szükséges a lajstromozásra kötelezett légi jármű, illetve állami légi jármű vezetéséhez és egyéb szakszolgálat végzéséhez, e légi járművek és berendezéseik légi alkalmasságának, üzemképességének tanúsításához, továbbá jogszabályban meghatározott egyéb tevékenység ellátásához.

(2) A légi személyszállításra és a légi áru fuvarozásra használt légi jármű esetében a szakszolgálati engedély tulajdonosa a jogosultságával abban az esetben élhet, ha arra a légi jármű üzemben tartója, illetve karbantartója írásban külön felhatalmazta.

(3) Lajstromozásra nem kötelezett légi járművet az vezethet, aki nem szenved a külön jogszabályban felsorolt betegségek vagy testi hiányosságok egyikében sem, és aki a légiközlekedési hatóság által engedélyezett tanfolyam elvégzéséről bizonyítvánnyal rendelkezik.

(4) A repülések végrehajtásának részletes szabályait a miniszter a honvédelmi miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítja meg.⁴⁵

(5) Az időszakosan korlátozott légtérben [5. § bb) pont] a repülés szabályait a honvédelmi miniszter a miniszterrel egyetértésben határozza meg.

(6)⁴⁶ A lajstromozásra nem kötelezett légi járművel folytatott repülések és az azokkal összefüggő tevékenységek végrehajtásának szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.

Vhr. 22. § (1) Légi járművel fel- és leszállni — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — kizárólag repülőtéren szabad. E feltételek alól csak az állami légi jármű és az az eset képez kivételt, amikor a légi jármű tulajdonságai miatt a leszállás helye nem határozható meg előzetesen, vagy ha a leszállásra a biztonság (veszélyhelyzet) vagy baleseti segélynyújtás érdekében van szükség. Az így okozott kárt azonban meg kell téríteni.

(2) A terület tulajdonosának (kezelőjének) és az illetékes környezetvédelmi hatóság hozzájárulásával — a nemzetközi és az állami repülés céljait szolgáló repülőtér közvetlen környezetét kivéve — légi jármű rendszeres használatára nem nyilvános fel- és leszállóhely (a továbbiakban: leszállóhely) létesíthető. A leszállóhely létesítését (a leszállóhely helyét, létesítőjének nevét, címét és a létesítés célját) a légiközlekedési hatóság engedélyezi.

IV. Fejezet

⁴⁵ Lásd a 14/2000. (XI. 14.) KöViM rendeletet.

⁴⁶ Az Lt. 52. §-ának (6) bekezdését a 2002: LXVIII. törvény 14. §-a iktatta be.

A légiközlekedés szakszemélyzete

A szakszolgálati engedély

Lt. 53. § (1) ⁴⁷A szakszolgálati engedély azt igazolja, hogy a légi jármű vezetője, illetve a szakszemélyzet tagja az adott tevékenység ellátására szakmailag, továbbá egészségügyi és közbiztonsági szempontból alkalmas.

(2) A szakszolgálati engedélyt a légiközlekedési hatóság, illetve a katonai légügyi hatóság adja ki.

(3) A szakszolgálati engedély jogszabályban meghatározott feltételek hiánya esetén, vagy ha tulajdonosa a tevékenység folytatásának szabályait szándékosan vagy gondatlanul megszegi, meghatározott időre felfüggeszthető. Amennyiben a feltételek nem teljesülnek, az engedélyt véglegesen vissza kell vonni.

(4) A szakszolgálati engedély ismételt megadása jogszabályban meghatározott utóképzéshez köthető.

(5) A szakszemélyzet tagjai egészségügyi alkalmasságának megállapítását végző szervet a miniszter, illetve a honvédelmi miniszter a népjóléti miniszterrel együttesen jelöli ki. ⁴⁸

(6) A szakszolgálati engedélyek fajtáit, szakmai, egészségügyi feltételeit és kiadásuk rendjét a miniszter, illetve a honvédelmi miniszter a népjóléti miniszterrel együttesen, rendeletben határozza meg. ⁴⁹

Vhr. 23. § (1) A magyar állampolgár által külföldön szerzett szakszolgálati engedély vagy képzés akkor fogadható el a magyar légiközlekedési hatóság által kiadandó szakszolgálati engedély alapjául, ha azt a Magyar Köztársaságot is kötelező nemzetközi szerződésben meghatározott feltételekkel adták ki, illetve folytatták, és ha az e törvényben és ennek alapján jogszabályban előírt feltételek is teljesülnek.

(2) A Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) követelményeinek megfelelően külföldön, nem magyar állampolgár részére kiállított szakszolgálati engedélyt Magyarországon a légiközlekedési hatóság elismeri.

(3) Gazdasági célú légi jármű-vezetői tevékenységet csak az adott tevékenység folytatására jogosító hivatásos szakszolgálati engedély tulajdonosa végezhet. Hivatásos szakszolgálati engedély kell a kereseti céllal (pl. alkalmazottként) folytatott légi jármű-vezetői tevékenységhez is.

(4) A lajstromba vett légi járművön közforgalmú utasszállító légi jármű-vezetői tevékenységet csak az a 60. életévét be nem töltött, hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkező légi jármű-vezető folytathat, aki az ilyen tevékenység folytatására jogosító magyar vagy más ország hatósága által kiadott és a magyar légiközlekedési hatóság által érvényesnek elismert szakszolgálati engedéllyel rendelkezik.

A légi jármű parancsnoka

⁴⁷ Az Lt. 53. §-ának (1) bekezdése a 2001: CIX. törvény 20. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁸ Lásd a 16/1998. (X. 28.) HM–EüM, a 14/2002. (II. 26.) KöViM–EüM együttes rendeletet.

⁴⁹ Lásd az 5/2001. (II. 6.) KöViM, a 14/2002. (II. 26.) KöViM–EüM együttes rendeletet.

Lt. 54. § (1) A légitársaság parancsnoka (a továbbiakban: parancsnok) a szakszemélyzetnek az az előírt szakszolgálati engedéllyel rendelkező tagja, akit e feladat ellátására a légitársaság üzemben tartója jelöl ki.

(2) A lajstromozásra nem kötelezett légitársaság parancsnoka a légitársaság vezetője.

Vhr. 24. § (1) A parancsnok kijelölésének módját a működési szabályzatban — ha az adott légitársasági tevékenység e bekezdés rendelkezésének hatálya alá tartozik —, a parancsnok nevét pedig a repülési okmányban meg kell jelölni.

(2) Az (1) bekezdésben említett repülési okmány a repülési terv vagy a légitársaság üzemben tartója által vezetett napló.

Lt. 55. § (1) Motor nélküli légitársaságnak motoros légitársasággal való vontatásakor az egész vontatmány parancsnoka a motoros légitársaság vezetője.

(2) Az oktatóval együtt végzett kiképző repülés közben a kiképzést folytató oktató légitársaság-vezető a parancsnok.

(3) A kiképzés alatt álló légitársaság-vezető növendékét az önálló repülési feladatának teljesítése közben parancsnoknak kell tekinteni.

Lt. 56. § A parancsnok

a) irányítja a légitársaság személyzetét, utasításait a személyzet köteles végrehajtani;

b) az utasokat felkérheti meghatározott cselekmény végrehajtására vagy abbahagyására.

Lt. 57. § A repülés megkezdése előtt a parancsnok ellenőrzi, hogy a légitársaság alkalmas-e a feladat biztonságos végrehajtására.

Lt. 58. § (1) A parancsnok felel a repülési feladat biztonságos végrehajtásáért és a repülési szabályok megtartásáért. Joga és kötelessége a repülés tartama alatt az ezzel kapcsolatban felmerült minden kérdés eldöntése.

(2) A parancsnok feladata különösen:

a) ha a légitársaságot veszély fenyegeti, minden szükséges intézkedés megtétele a repülés biztonságos befejezése, baleset vagy kényszerleszállás esetén az élet- és a vagyonbiztonság megóvása érdekében;

b) a repülés, illetve az utasok biztonságát veszélyeztető cselekmény esetén a cselekmény folytatásában az elkövető megakadályozása;

c) a légitársaságon elkövetett bűncselekmény esetén — külföldön — a nyomozóhatóságot megillető intézkedések alkalmazása;

d) abban az esetben, ha más légitársaság vagy tengeri jármű veszélybe került — utasainak és személyzetének veszélyeztetése nélkül — az adott helyzetben szükséges és teljesíthető segítség nyújtása.

Vhr. 25. § A repülés akkor kezdhető meg, ha a parancsnok meggyőződött arról, hogy

a) a légitársaságon a felség- és lajstromjel előírásos, a légitársaság a tervezett repülési feladatra felkészített, repülésre alkalmas állapotban van, fedélzeti berendezései működnek és légitársasági bizonyítványa érvényes;

b) a légitársaságon minden előírt karbantartási munkát és ellenőrzést elvégeztek, és ezt az okmányokban igazolták;

- c) a légi jármű tömege és tömegközéppontja a repülési feladatra meghatározott biztonsági határokon belül van;
- d) a légi járműnek az adott feladat végrehajtásához előírt személyzete a fedélzeten és a feladat végrehajtására felkészült;
- e) valamennyi utas és a szállított teher elhelyezése előírásos és biztonságosan rögzített;
- f) az utasokat a repülés közbeni és a vészhelyzeti magatartásról kioktatták;
- g) a tervezett repülés útvonalának időjárási helyzete megfelelő;
- h) a légi járműre a jogszabályban előírt biztosítást megkötötték.

Lt. 59. § A parancsnok köteles

- a) légi járművön megbetegedett vagy balesetet szenvedett személy részére elsősegélynyújtásról gondoskodni és — ha szükséges — a beteget az első alkalmas repülőtéren az egészségügyi szerveknek átadni;
- b) a légi járművön történt születésről, balesetről, elhalálozásról és az ezekkel kapcsolatos intézkedésekről jegyzőkönyvet készíteni;
- c) a légi járművön történt elhalálozás esetén gondoskodni — az illetékes hatóság részére történő átadásig — az elhunytak a légi járművön lévő ingóságai megőrzéséről.

Lt. 60. § A parancsnok — vagy ha az sérülései, illetve más ok miatt erre képtelen, a személyzet tagja — az 58—59. §-okban említett intézkedésekről — amennyiben azok magyar állampolgárt, illetve Magyarországon bejegyzett jogi személyt érintenek — értesíti Magyarország konzuli képviselőjét.

V. Fejezet

A légiforgalmi szolgálatok

Lt. 61. § (1) ⁵⁰A légiközlekedés biztonsága érdekében a magyar légtérben légiforgalmi szolgálatokat kell fenntartani.

(2) A légiforgalom irányítását a miniszter által a honvédelmi miniszterrel egyetértésben kijelölt szerv végzi.

(3) A légiforgalmi szolgálat feladata különösen:

- a) a nemzetközi repüléseket végrehajtó, továbbá az államhatár menti, 10 km-es sávban repülő légi járműveknek — a légtér védelme, a légiforgalom irányításának végzése, a légtér ellenőrzése érdekében szükséges — azonosítása, a Magyar Honvédség erre kijelölt szervezetével együttműködve;
- b) a légtér gazdálkodás;
- c) a légiforgalom áramlásának szervezése;
- d) a légiforgalmi irányítás;
- e) a légiforgalmi tájékoztató szolgálat ellátása;
- f) a légiforgalmi távközlési szolgálat ellátása;
- g) ⁵¹riasztó szolgálat ellátása;

⁵⁰ Az Lt. 61. §-ának (1) bekezdése a 2002: LXVIII. törvény 15. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

h) ⁵²légiforgalmi tanácsadó szolgálat ellátása;

i) ⁵³repüléstájékoztató szolgálat ellátása.

(4) A légiforgalmi irányító szolgálat utasítása a légi jármű parancsnoka számára kötelező, attól csak veszély elhárítása érdekében térhet el.

Lt. 62. § (1) A nem ellenőrzött repülőterek üzemben tartói a miniszter által a repülőtér rendeltetésének figyelembevételével meghatározott légiforgalmi szolgálat fenntartására, valamint léginavigációs berendezések létesítésére és üzemeltetésére kötelezhetők.

(2) A katonai ellenőrzött légtérben és repülőtereken a katonai légiforgalmi irányító szolgálatot a honvédelmi miniszter hozza létre.

Lt. 63. § A Magyar Köztársaság légterében és repülőterein történő repülések végrehajtásának és a légiforgalom irányításának szabályait a miniszter a honvédelmi miniszterrel egyetértésben rendeletben határozza meg. ⁵⁴

VI. Fejezet ⁵⁵

A légiközlekedési balesetek és repülőesemények

Lt. 64. § (1) Ha a repülés tartama alatt a Magyar Köztársaság területén, illetve a magyar légtérben légi járművet légiközlekedési baleset ér – ideértve a légi jármű eltűnését is – vagy súlyos személyi sérülés, illetve halál következik be, továbbá, ha a légi jármű olyan károsodást vagy szerkezeti hibát szenved (a továbbiakban együtt: légiközlekedési baleset), amely veszélyezteti a légiközlekedés biztonságát, az egyéb vizsgálatoktól független szakmai vizsgálatot kell lefolytatni.

(2) Szakmai vizsgálat keretében vizsgálni kell azt a légiközlekedési balesetet nem okozó esetet is, amely a légiközlekedés és az üzemelés biztonságát hátrányosan befolyásolja vagy befolyásolhatja (a továbbiakban: repülőesemény).

(3) A szakmai vizsgálat célja a légiközlekedési baleset, illetve a repülőesemény okának és körülményeinek megállapítása és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges intézkedések kezdeményezése. A szakmai vizsgálatnak nem célja a felelősség megállapítása.

(4) A szakmai vizsgálat nem minősül államigazgatási eljárásnak.

Vhr. 26. § (1) Azokat a szervezetet, amelyeknek feladata a légi járművek megsegítése (felkutatása, mentése) a belügyminiszter a miniszterrel, a honvédelmi és a népjóléti miniszterrel együttesen jelöli ki. Ennek keretében

⁵¹ Az Lt. 61. §-a (3) bekezdésének g) pontja a 2002: LXVIII. törvény 15. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵² Az Lt. 61. §-a (3) bekezdésének h) pontját a 2002: LXVIII. törvény 15. § (2) bekezdése iktatta be.

⁵³ Az Lt. 61. §-a (3) bekezdésének i) pontját a 2002: LXVIII. törvény 15. § (2) bekezdése iktatta be.

⁵⁴ Lásd az 5/2000. (III. 10.) KHVM, a 16/2000. (XI. 22.) KöViM rendeletet.

⁵⁵ A VI. fejezetet és címét, valamint 64., 65., 65/A. és 66. §-át megállapította a 2000: CXXVII. törvény 21. §-a.

- a) a belügyminiszter intézkedik a balesetet szenvedett légi jármű felkutatásáról, a tűzoltásról és a személyek kimentéséről, valamint a baleset helyszínének biztosításáról;
- b) a miniszter intézkedik a légiközlekedés zavartalanságának fenntartásáról, az eset szakmai vizsgálatáról és — nemzetközi szerződésben foglaltakkal összhangban — a balesetben érintett országok illetékes hatóságaival való kapcsolat tartásáról;
- c) a népjóléti miniszter intézkedik a személyek egészségügyi mentéséről és a légi katasztrófa bekövetkezésekor végrehajtandó egészségügyi cselekvési terv életbeléptetéséről;
- d) a honvédelmi miniszter légi kutató szolgálatot tart fenn, amely az eltűnt légi jármű, illetőleg személyek felkutatásán kívül azok mentésében is közreműködik.
- (2) A feladatok költségfedezetéről, valamint a költségeknek a balesetet szenvedett légi jármű üzemben tartójára jogszabályban meghatározottak szerint való áthárításáról a pénzügyminiszter az (1) bekezdésben megjelölt miniszterekkel együttesen gondoskodik.

Lt. 65. § (1) A polgári légi járművel bekövetkezett légiközlekedési balesettel, repülőeseménnyel kapcsolatos szakmai vizsgálat elvégzésére a közlekedési és vízügyi miniszter által alapított szerv (a továbbiakban: polgári kivizsgáló szerv) illetékes. A polgári kivizsgáló szerv független a légiközlekedési hatóságtól, a repülőtér üzemben tartójától, a légi jármű gyártásával, üzemben tartásával, karbantartásával és javításával, valamint a légiforgalom irányításával foglalkozó szervtől, továbbá bármely más természetes vagy jogi személytől, akinek (amelynek) érdeke ellentétben áll a polgári kivizsgáló szerv feladatával.

(2) Az állami légi járművel bekövetkezett légiközlekedési balesettel és repülőeseménnyel kapcsolatos szakmai vizsgálatok elvégzésére a honvédelmi miniszter által kijelölt szerv (a továbbiakban: állami kivizsgáló szerv) illetékes.

(3) A külön jogszabályban meghatározott súlyosnak nem minősülő repülőesemény szakmai vizsgálatát a polgári kivizsgáló szerv és az állami kivizsgáló szerv (a továbbiakban: illetékes kivizsgáló szerv) a légi jármű vagy repülőtér üzemben tartójának, illetve a légiforgalmi szolgáltatnak a hatáskörébe utalhatja (a továbbiakban: üzembentartói vizsgálat).

(4) ⁵⁶Az illetékes kivizsgáló szerv jogosult a légiközlekedési baleset és repülőesemény szakmai vizsgálatával összefüggésben a balesettel, illetve eseménnyel érintett személyek személyes és egészségi állapotra, kóros szenvedélyre, büntetett előéletre vonatkozó különleges adatait kezelni.

Lt. 65/A. § (1) Az illetékes kivizsgáló szerv vezetője a légiközlekedési baleset, illetve repülőesemény vizsgálatára szakmai bizottságot alakít és küld ki.

(2) A szakmai bizottság létrehozására, tagjaira, a vizsgálat során a bizottságot megillető jogokra, valamint a bizottság eljárására vonatkozó szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

(3) A légiközlekedési baleset, repülőesemény helyszínének megbontására a külön jogszabályban meghatározott kivételtől eltekintve a szakmai bizottság vezetőjének a hozzájárulása szükséges. A szakmai bizottság vezetőjének megérkezéséig a helyszínt a rendőrség biztosítja.

Lt. 66. § (1) Aki légiközlekedési balesetet észlel, köteles azt haladéktalanul a rendőrhatalóságnak bejelenteni. A rendőrhatalóság haladéktalanul értesíti azokat a szerveket,

⁵⁶ Az Lt. 65. § (4) bekezdését a 2001: CIX. törvény 21. §-a iktatta a szövegbe.

amelyeknek a feladatkörébe tartozik a baleset következtében veszélybe került személyek részére segítség nyújtása; az élet- és vagyonbiztonság védelme; a baleset szakmai vizsgálata.

(2) Ha a légi jármű és a repülőtér üzemben tartója, a légitörvényi szolgálat, a légi jármű személyzete légiközlekedési balesetet, illetve repülőeseményt észlel, köteles azt haladéktalanul jelenteni az illetékes kivizsgáló szervnek.

(3) Ha magyar légi járművet külföldön légiközlekedési baleset ér, azt a légi jármű üzemben tartója haladéktalanul köteles az illetékes kivizsgáló szervnek bejelenteni. Az illetékes kivizsgáló szerv a nemzetközi szerződésekben foglaltak alapján jár el.

HATODIK RÉSZ

A LÉGIKÖZLEKEDÉS VÉDELME

Lt. 67. § (1) A légiközlekedés védelme — a légiközlekedés elleni jogellenes cselekmények megelőzése és a jogellenes cselekmények felszámolása — a nyilvános repülőterekre, a légtérben tartózkodó személyszállítást és áru fuvarozást végző légi járművekre, a földön telepített légi navigációs berendezésekre és a légiközlekedésben részt vevő személyekre terjed ki.

(2) A nyilvános repülőtér üzemben tartója a légiközlekedés védelmével kapcsolatos feladatainak teljesítésére fegyveres biztonsági szolgálatot hoz létre, vagy e feladatokkal ilyen tevékenységet végző, erre feljogosított szervezetet bízhat meg.

(3) A légiközlekedés védelmének költségeit az állam, a repülőtér üzemeltetője, valamint a közforgalmú légi jármű üzemben tartója — jogszabályban meghatározott módon és mértékben — közösen viselik. A költségek a repülőtér használóira és a légi utasokra átháríthatók.

(4) ⁵⁷A légiközlekedés védelme érdekében – külön jogszabályban meghatározott körben – a munkavállalókat az illetékes szervek az érintettek tudomásával, törvényben meghatározott módon ellenőrzik.

(5) ⁵⁸Az ellenőrzés alá tartozó munkavállaló nem foglalkoztatható, ha

a) szándékos bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélték, és nem mentesült a büntetett előlélethez fűződő jogkövetkezmények alól;

b) állam elleni, az emberiség elleni, a közbiztonság elleni bűncselekmény, valamint szándékos emberölés, emberrablás, államtitoksértés, szolgálati titoksértés, közveszéllyel fenyegetés, visszaélés kábítószerrel, pénzhamisítás, csempészet és vámorgazdaság bűncselekmény elkövetése miatt a büntetettek nyilvántartásában szerepel;

c) lopás, sikkasztás, csalás, hűtlen kezelés, rablás, kifosztás, zsarolás, rongálás, orgazdaság bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztésre ítélték és a büntetettek nyilvántartásában szerepel;

d) büntetett, illetve öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztés büntetéssel büntetendő vétség elkövetésének alapos gyanúja miatt büntetőeljárás alatt áll.

(6) ⁵⁹Az (5) bekezdésben meghatározott alkalmazási feltételeknek való megfelelés ellenőrzésére a büntetettek nyilvántartásának és a büntetőeljárás alatt állók nyilvántartásának adatai alapján az illetékes hatóság – szakszolgálati engedéllyel

⁵⁷ Az Lt. 67. §-a (4) bekezdését a 2000: CXXVII. törvény 22. §-a iktatta be.

⁵⁸ Az Lt. 67. § (5) bekezdését a 2001: CIX. törvény 22. §-a iktatta a szövegbe.

⁵⁹ Az Lt. 67. § (6) bekezdését a 2001: CIX. törvény 22. §-a iktatta a szövegbe.

kapcsolatban az illetékes légiközlekedési hatóság – jogosult a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítését, továbbá a szakszolgálati engedély kiadását, illetve meghosszabbítását megelőzően, valamint a foglalkoztatás ideje alatt.

Vhr. 27. § (1) Légijármű abban az esetben vehet részt a légiközlekedésben, ha a légijármű üzemben tartója, személyzete és a szállított személyek a biztonsági szabályoknak eleget tesznek.

(2) Olyan anyagot vagy tárgyat, amely a repülés vagy a légijárművön tartózkodó személyek biztonságát veszélyezteti, nem szabad légijárművön szállítani, vagy annak fedélzetére felvinni. A légiutasnak túrnie kell, hogy a légijármű fedélzetére szállásakor a fegyvert vagy a fegyverként használható egyéb eszközt, anyagot tőle elvegyék és a repülés tartama alatt hozzá nem férhető helyen őrizzék.

(3) Ha a légijármű üzemben tartója megtagadja, hogy légijárművét, annak szállítmányát az illetékes hatóság vagy a repülőtér biztonsági szervei biztonsági ellenőrzésnek vessék alá, akkor az a légiközlekedésben nem vehet részt. Azt a légi utazásra jelentkező személyt, aki nem veti magát alá a biztonsági ellenőrzésnek, a légiközlekedésből ki kell zárni.

(4) A légiközlekedés védelme érdekében — jogszabályban meghatározott körben — a munkavállalókat az illetékes szervek, az érintettek tudomásával, törvényben meghatározott módon ellenőrzik.

Lt. 68. § (1) A Kormány — a miniszter, a légügyi főigazgató, a belügyminiszter, a honvédelmi miniszter, a külügyminiszter, a pénzügyminiszter és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat felügyelő tárca nélküli miniszter, a Határőrség országos parancsnoka, valamint az országos rendőrfőkapitány részvételével — Légiközlekedés Védelmi Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) hoz létre.

(2) ⁶⁰ A légijármű, illetve a repülőtér elleni jogellenes cselekmény erőszakos felszámolása az élet- és vagyónbiztonság elsődlegességének biztosításával történhet. Ennek során a külön jogszabályban megjelölt szervek – kivéve, ha a késelem helyrehozhatatlan károkat okozna – kötelesek a légijármű, illetve a repülőtér üzemben tartóját a döntés-előkészítésbe bevonni, az üzemben tartó pedig köteles az illetékes szervekkel együttműködni.

(3) Ha a Magyar Köztársaság területén külföldi légijármű ellen követnek el jogellenes cselekményt, vagy ha a jogellenes cselekménnyel érintett magyar légijárművön külföldi állampolgárok is tartózkodnak, a helyzet felszámolása csak a vonatkozó nemzetközi szerződésekben foglaltakkal összhangban történhet.

(4) A légiközlekedés védelmének szabályait, a Bizottság jogkörét, feladatait és működésének rendjét a Kormány rendeletben határozza meg.⁶¹

HETEDIK RÉSZ

A BIZTOSÍTÁS

Lt.69. § (1) ⁶²Nyilvános repülőtér üzemeltetésére, légiforgalmi irányítói tevékenység ellátására, valamint légiközlekedési tevékenység végzésére (Lt. 71. § 10. pont) engedély csak akkor adható, ha a kérelmező megfelelő felelősségbiztosítási fedezettel rendelkezik.

⁶⁰ Az Lt. 68. §-ának (2) bekezdése a 2002: LXVIII. törvény 17. §-ával megállapított szöveg.

⁶¹ Lásd a 201/1998. (XII. 17.) Korm. rendeletet.

(2) A kötelező felelősségbiztosítás az üzemben tartó által a légi jármű vezetésével vagy a fedélzeten egyéb szolgálat teljesítésével megbízott személyek által feladatuk ellátása során harmadik személynek okozott károk megtérítésére is kiterjed.

Lt. 70. § A kötelező felelősségbiztosítás szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.⁶³

NYOLCADIK RÉSZ

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Lt. 71. § A törvény alkalmazásában

1. *állami célú légi közlekedés*: a honvédelmi és a rendvédelmi célú légi közlekedés;
2. *állami légi jármű*: a honvédelmi és rendvédelmi célokat szolgáló légi jármű;
3. ⁶⁴*ellenőrzött repülőtér*: olyan repülőtér, ahol a repülőtéri forgalom részére légiforgalmi irányító szolgálatot nyújtanak;
4. *légiforgalom*: a levegőben vagy a repülőtér munkaterületén légi járművel végrehajtott valamennyi mozgás;
5. légi jármű: bármely szerkezet, amelynek légkörben maradása a levegővel való olyan kölcsönhatásból ered, amely más, mint a földfelszínre ható légerők hatása
6. *légi járművel végzett egyéb gazdasági tevékenység*: az ellenszolgáltatásért, légi járművel végzett — légi személyszállításnak vagy légi fuvarozásnak nem minősülő — különleges tevékenység (pl. a légi mező- és erdőgazdasági szórótevékenység, a külső felfüggesztésű teheremelés és szállítás, a polgári célú légi felderítés és megfigyelés, a légi hirdetés, valamint a bajba jutott légi jármű felkutatása és mentése);
7. *légi jármű-vezető*: az a személy, aki a légi járművet repülés közben irányítja és a kormányait kezeli;
8. *légi közlekedés*: légi járművel a légtérben való közlekedés (helyváltoztatás), ideértve a légi járműnek a repülési feladata végrehajtásához szükséges földi vagy vízi mozgást is;
9. *légi közlekedési szakszemélyzet*: az a légi közlekedési vagy légi közlekedéssel összefüggő tevékenységet folytató személy, akinek a tevékenysége a légi közlekedés biztonságát befolyásolhatja;
10. *légi közlekedési tevékenység*:
 - a) a légi járművel végzett személyszállítás és áru fuvarozás,
 - b) a légi járművel folytatott munkavégzés (pl. teheremelés, mező-, erdő- és vízgazdálkodási célú repülés),
 - c) a bajba jutott vagy eltűnt légi jármű megsegítésére irányuló kutató-mentőrepülés,
 - d) a légi járművel végzett egészségügyi mentőrepülés,
 - e) a légi jármű sport-, valamint nem gazdasági magáncélú alkalmazása,
 - f) a vállalati célú légi közlekedés,
 - g) a légi közlekedési szakszemélyzet gyakorlati repülő kiképzése,
 - h) az állami légi járművel a katonai repülések céljára ideiglenesen elkülönített légtéren kívül végzett minden repülés;

⁶² Az Lt. 69.§-ának (1) bekezdése a 2000: CXXVII. törvény 23.§-ával megállapított szöveg.

⁶³ Lásd a 39/2001. (III. 5.) Korm. rendeletet.

⁶⁴ Az Lt. 71.§-ának 3-5. pontját és 19. pontját a 2000: CXXVII. törvény 24.§-a állapította meg, mely egyidejűleg 22. pontot iktatott a szövegbe.

11. légitözlekedéssel kapcsolatos eszköz: jogszabályban meghatározott, légitjarműnek nem minősülő, a légitözlekedést elősegítő, illetőleg kiszolgáló berendezés, gép vagy szerkezet, amely a légitözlekedés biztonságára hatást gyakorolhat;

12. légitözlekedéssel összefüggő tevékenység:

a) a légitjarmű, annak részei, berendezései és alkatrészei, valamint a légitözlekedéssel kapcsolatos eszköz gyártása, karbantartása, javítása,

b) a légitjarmű bérbeadása,

c) a légitözlekedési szakszemélyzet szakirányú földi képzése,

d) a repülőtér és a légitözlekedést kiszolgáló földi létesítmények létesítése, fenntartása, üzemben tartása,

e) a légitforgalmi szolgálat ellátása — ideértve a légitforgalom irányítását — a légitforgalmi tájékoztatás és a légitözlekedési meteorológiai szolgálat, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések létesítése, fenntartása és üzemben tartása,

f) ⁶⁵a légitjarmű földi kiszolgálása;

13. légitnavigációs berendezés: a légitjarmű helyzete és útvonala meghatározásának eszköze;

14. légitport: légitjarművel folytatott, nem gazdálkodási célú sporttevékenység;

15. nyilvános repülőrendezvény: légitbemutató vagy verseny, melynek látogatására a meghívás propaganda vagy hirdetés útján történik;

16. polgári légitjarmű: a nem állami légitjarmű;

17. rádióberendezés: a légitözlekedéssel kapcsolatban a légitjarművön vagy a földön alkalmazott minden, rádióhullámok segítségével működő berendezés;

18. repülés tartama: az az időtartam, amely akkor kezdődik, amikor az első személy a repülés megkezdésének szándékával a légitjarmű fedélzetére lép és akkor végződik, amikor a légitjarmű fedélzetét az utolsó ilyen személy elhagyta;

19. repülőtér: szárazföldön vagy vízben kijelölt terület (ideértve valamennyi, a területhez tartozó épületet, felszerelést és berendezést), amely egészében vagy részben a légitjarművek indulására és érkezésére, valamint felszíni mozgására szolgál .

20. üzemben tartó: légitjarmű, illetőleg légitözlekedéssel kapcsolatos eszköz vagy repülőtér működését szervező, fenntartó felelős természetes vagy jogi személy;

21. vállalati célú légitözlekedés: gazdálkodó szervezet tulajdonát képező, általa bérelt, lízingelt légitjarmű nem közvetlenül gazdasági célból folytatott légitözlekedési tevékenysége.

22. repülőtéri munkaterület: légitjarművek fel- és leszállására, gurulására kialakított terület, az előterek kivételével.

23. ⁶⁶földi kiszolgálás: a repülőtéren a repülőtér-használóknak nyújtott, külön jogszabályban meghatározott tevékenység;

24. ⁶⁷légitfuvarozó: az, aki a gazdasági célú légitözlekedési tevékenység végzésére jogosult;

25. ⁶⁸menetrend alapján végzett gazdasági célú légitözlekedési tevékenység: repüléssorozat, amely

a) személyszállítás, áru fuvarozás, illetőleg a postai küldemények légitjarművel történő továbbítása olyan módon, hogy az egyes repülések alkalmával a férőhelyeket bárki megvásárolhatja,

⁶⁵ Az Lt. 71. §-a 12. pontjának f) pontját a 2001: CIX. törvény 23. § (1) bekezdése iktatta a szövegbe.

⁶⁶ Az Lt. 71. §-ának 23. pontját a 2001: CIX. törvény 23. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

⁶⁷ Az Lt. 71. §-ának 24. pontját a 2001: CIX. törvény 23. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

⁶⁸ Az Lt. 71. §-ának 25. pontját a 2001: CIX. törvény 23. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

b) ugyanazon repülőterek közötti forgalmat szolgál ki, akár közzétett menetrendnek megfelelően vagy olyan rendszeres vagy gyakori repülésekkel, hogy azok felismerhetően rendszeres járatsort képviselnek;

26. ⁶⁹üzleti terv: a tervezett gazdasági tevékenység részletes leírása meghatározott időszakra, különös tekintettel a piacfejlesztésre és a megvalósítandó beruházásokra, a tevékenység folytatásának pénzügyi, gazdasági vonzataira;

27. ⁷⁰gazdasági célú légitömegközlekedési tevékenység: személyek, áruk és postai küldemények ellenérték fejében légi úton történő továbbítása.

Lt.71/A. § ⁷¹A törvény VI. fejezetének alkalmazásában

1. *súlyos személyi sérülés*: olyan sérülés, amelyet egy személy légitömegközlekedési balesetben szenved el, és amely:

a) több mint 48 órás kórházi kezelést igényel, amely a sérülés elszenvedésétől számított 7 napon belül kezdődik, vagy

b) csonttörést eredményez (kivéve az egyszerű kézujj, lábujj vagy orrtörést), vagy

c) olyan sebesüléssel jár, amely súlyos vérzést, ideg-, izom- vagy inkárosodást okoz, vagy

d) bármely belső szerv sérülésével jár, vagy

e) másod- vagy harmadfokú égési sérüléssel jár, vagy bármilyen, a test felületének több mint 5%-át érintő égési sérülést okoz, vagy

f) bizonyítottan fertőző anyagokkal vagy káros sugárzással való érintkezés következménye;

2. *halálos sérülés*: olyan sérülés, amelyet egy személy légitömegközlekedési balesetben szenved el, és amely a balesettől számított 30 napon belül a halálát okozza.

KILENCEDIK RÉSZ

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Lt. 72. § A légitömegközlekedési hatóság a nyilvános repülőterekre vonatkozó — külön jogszabályban meghatározott — adatokat és a légitömegközlekedésre vonatkozó tájékoztatásokat a Magyar Köztársaság légiforgalmi tájékoztató kiadványában (AIP) rendszeresen közzéteszi.

Lt. 73. § E törvény 3., 6., 12—14., 19., 22., 25., 29., 30., 34., 37—38., 46., 48., 50., 52., 53., 54., 58., 64. és 67. §-aiban foglalt rendelkezések végrehajtásáról a Kormány rendeletben gondoskodik.

Lt. 74. § E törvény alapján rendeletben állapítja meg

a) a földművelésügyi miniszter a miniszterrel, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel együttesen a mező- és erdőgazdasági légi munkavégzés szabályait és feltételeit;

b) a miniszter a légitömegközlekedés biztonságos és zavartalan végrehajtását biztosító léginavigációs, távközlő, meteorológiai és egyéb berendezések létesítésének, üzemben

⁶⁹ Az Lt. 71. §-ának 26. pontját a 2001: CIX. törvény 23. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

⁷⁰ Az Lt. 71. §-ának 27. pontját a 2001: CIX. törvény 23. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

⁷¹ Az Lt. 71/A. §-át a 2000: CXXVII. törvény 25. §-a iktatta be.

tartásának, megváltoztatásának és megszüntetésének, valamint hatósági felügyeletének szabályait és rendjét⁷²;

c)⁷³ a miniszter a honvédelmi és egészségügyi miniszterrel együttesen – a belügyminiszterrel egyetértésben – a légiközlekedési balesetek és repülőesemények szakmai vizsgálatának szabályait; d) a népjóléti miniszter a miniszterrel együttesen az ország területére légiközlekedési úton bejutó fertőző betegségek megelőzése érdekében történő ideiglenes korlátozások szabályait;

e) a belügyminiszter, a honvédelmi miniszter és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat felügyelő tárca nélküli miniszter a törvény 20. §-ának (3) bekezdésében említett tevékenység engedélyezésének rendjét;⁷⁴

f) a miniszter a 6. § (5) bekezdésében említett repülőmodellek és repülőeszközök körét;

g) a népjóléti miniszter a földművelésügyi miniszterrel és a miniszterrel együttesen a közegészségügyi légi beavatkozás (szúnyogirtás) szabályait;

h) a földművelésügyi miniszter a miniszterrel együttesen a légi személyszállítással és a légi áru fuvarozással összefüggő növényegészségügyi szabályokat;

i) a környezetvédelmi miniszter a miniszterrel és a honvédelmi miniszterrel együttesen — a pénzügyminiszter egyetértésével — a repülésmeteorológiai tájékoztatások és előrejelzések szolgáltatásával, ellenőrzésével, ezek díjazása és költségei megosztásával összefüggő feladatok rendjét és szabályait;⁷⁵

j) a miniszter a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel egyetértésben a motoros légi járművek zajkibocsátásának korlátozására vonatkozó szabályokat;⁷⁶

k) a belügyminiszter a honvédelmi miniszterrel, a népjóléti miniszterrel és a pénzügyminiszterrel együttesen a bajba jutott légi járművek megsegítését ellátó kutató-mentőszolgálatok szervezetét, működésének, fenntartásának, riasztásának és a mentéssel járó költségek viselésének rendjét;

l) a miniszter a légiközlekedési szakszemélyzethez tartozóknak a körét és a vonatkozó szakmai szabályokat ;

m) a miniszter a számítógépes helyfoglalási rendszerek működtetésének szabályait;

n) a belügyminiszter a miniszterrel együttesen – a honvédelmi miniszterrel egyetértésben – a polgári repüléssel összefüggő rendészeti feladatok ellátásának rendjét;

o)⁷⁷ a miniszter a földi kiszolgálás feltételeit és engedélyezésének rendjét;⁷⁸

p)⁷⁹ a miniszter az egyes légiközlekedési tevékenységek végzésének feltételeit;⁸⁰

q)⁸¹ a belügyminiszter a miniszterrel egyetértésben a légiközlekedés védelme érdekében ellenőrzés alá vonható munkavállalók körét;

⁷² Lásd a 38/2001. (XI. 14.) KöViM rendeletet.

⁷³ Az Lt. 74. §-a c) pontját a 2000: CXXVII. törvény 26.§-a állapította meg, mely egyidejűleg m) és n) pontot is iktatott a szövegbe.

⁷⁴ Lásd a 60/1997. (XI. 4.) BM—NM—TNM együttes rendeletet.

⁷⁵ Végrehajtására lásd a 17/1997. (VI. 25.) KTM—KHVM—HM együttes rendeletet.

⁷⁶ Lásd a 49/1999. (XII. 29.) KHVM rendeletet.

⁷⁷ Az Lt. 74. §-ának o) pontját a 2001: CIX. törvény 24. §-a iktatta a szövegbe.

⁷⁸ Lásd a 7/2002. (I. 28.) KöViM rendeletet.

⁷⁹ Az Lt. 74. §-ának p) pontját a 2001: CIX. törvény 24. §-a iktatta a szövegbe.

⁸⁰ Lásd a 10/2002. (II. 6.) KöViM rendeletet.

⁸¹ Az Lt. 74. §-ának q) pontját a 2001: CIX. törvény 24. §-a iktatta a szövegbe.

- r) ⁸² a miniszter a polgári repülés hajózó személyzetének repülési idejére vonatkozó szabályokat;
- s) ⁸³ a miniszter a repülőrendezvényekre vonatkozó szabályokat;
- t) ⁸⁴ a belügyminiszter – a miniszterrel egyetértésben – az utasbiztonsági ellenőrzést végző személyek képzésének és vizsgáztatásának szabályait.

Lt.74/A. § ⁸⁵ Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16. napján aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban a Tanács a Közösség légifuvarozóinak a Közösségek közötti légi útvonalakhoz való hozzájárulásáról szóló 2408/92/EGK rendeletével részben összeegyeztethető, illetőleg az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

- a légiközlekedési balesetek és repülőesemények szakmai vizsgálatának szabályairól szóló 13/2000. (V. 31.) KHVM–HM–EüM együttes rendelettel együtt a Tanács 94/56/EK irányelvvel a polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények kivizsgálását szolgáló alapelvek megállapításáról;
- a légijárművel végzett gazdasági célú légiközlekedési tevékenységek engedélyezésének rendjéről szóló miniszteri rendeletben foglaltakkal együtt a Tanács 2407/92/EGK rendeletével a légifuvarozók engedélyezéséről;
- a földi kiszolgálásról szóló miniszteri rendeletben foglaltakkal együtt a Tanács 96/67/EK irányelvvel a közösségi repülőterek földi kiszolgálási piacához való hozzáféréséről;
- a hajózó személyzet repülési idejének szabályozásáról szóló miniszteri rendeletben foglaltakkal együtt a Tanács 2000/79/EK irányelvvel a polgári légiközlekedés mobil munkavállalóira vonatkozó, az AEA, ETF, ECA, ERA és IACA által kötött, a munkaidő megszervezéséről szóló európai megállapodásról.

Lt. 75. § (1) Ez a törvény 1996. július 1. napján lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti

- a) a polgári repülésről szóló — az 1983. évi 7., az 1983. évi 9., az 1989. évi 18. törvényerejű rendelettel és az 1990. évi XXII., az 1993. évi LVI. törvénnyel módosított — 1981. évi 8. törvényerejű rendelet;
- b) a vízügyi és egyes közlekedési törvények, törvényerejű rendeletek módosítása az 1991. évi XVI. törvénnyel összefüggésben című 1992. évi XXXIX. törvény 15. §-a.

(2) A Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény 172. §-ának d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ha törvény eltérően nem rendelkezik, kizárólag az állam tulajdonában vannak)

d) országos közutak, vasutak, vízi utak és az országos közforgalmú kikötők, a nemzetközi kereskedelmi repülőter, továbbá az ország területe feletti légtér,"

⁸² Az Lt. 74. §-ának r) pontját a 2002: LXVIII. törvény 18. §-a iktatta be.

⁸³ Az Lt. 74. §-ának s) pontját a 2002: LXVIII. törvény 18. §-a iktatta be.

⁸⁴ Az Lt. 74. §-ának t) pontját a 2002: LXVIII. törvény 18. §-a iktatta be.

⁸⁵ Az Lt. 74/A.§-át a 2000: CXXVII. törvény 27. §-a iktatta be, szövege a 2001: CIX. törvény 25. §-ával megállapított és a 2002: LXVIII. törvény 19. §-a szerint kiegészített szöveg.

(3) A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 1. §-a (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ez a törvény állapítja meg)

”
a) az országos közutak és műtárgyaik, a vasutak, a csatornák, a kikötők, a nemzetközi kereskedelmi repülőtér (Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér), valamint a regionális közműrendszerek,”

(4) A nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény és az annak módosításáról szóló jegyzőkönyvek kihirdetéséről szóló 1971. évi 25. törvényerejű rendelet 3. §-a a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3) A jegyzőkönyveket és a függelékeket a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter rendelettel hirdeti ki.”

Vhr.28. § Ez a rendelet 1996. július 1. napján lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a polgári repülésről szóló, az 1981. évi 8. törvényerejű rendelet végrehajtására kiadott — a 17/1983. (VI. 1.) MT rendelettel, a 95/1989. (VIII. 30.) MT rendelettel, a 88/1990. (IV. 30.) MT rendelettel, a 102/1991. (VII. 31.) Korm. rendelettel, a 32/1992. (II. 14.) Korm. rendelettel, a 13/1993. (I. 19.) Korm. rendelettel módosított — 17/1981. (VI. 9.) MT rendelet.